

Natalia Viinikainen

TPOINT-OHJELMAN KÄYTTÖOHJEET

Opinnäytetyö

Liiketalouden koulutus

Taloushallinto

2020

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tekijä/Tekijät	Tutkintonimike	Aika
Natalia Viinikainen	Tradenomi (AMK)	Marraskuu 2020
Opinnäytetyön nimi		55 sivua 5 liitesivua
Tpoint-ohjelman käyttöohjeet		
Toimeksiantaja		
Oy Tpoint Ab, Roman Denisov		
Ohjaaja		
Maisa Räsänen		
Tiivistelmä		
<p>Tämä opinnäytetyö on toiminnallinen ja keskittyy Tpoint-logistiikkaketjun hallintaohjelman käyttöohjeisiin. Ohjelma koostuu monista toiminnoista ja suorittaa erilaisia tehtäviä. Tässä työssä tarkastellaan ohjelman neljää moduulia. Ne kuvataan yksityiskohtaisesti ja kerrotaan vaiheittain, mitä ohjelma tekee käytännössä.</p> <p>Opinnäytetyön tekijällä on aiempaa kokemusta toimeksiantajan käyttämistä ohjelmista. Kokemus ja tieto eri ohjelmista auttavat ymmärtämään, miten ohjelmat toimivat ja mihin ne perustuvat. Opinnäytetyössä kuvataan ohjelmaa ja laaditaan ohjeet kehittäjän kanssa yhteistyössä käyttäjiä helpottamaan.</p> <p>Tutkimuksen tehtävänä on perehtyä Tpoint-ohjelmaan ja laatia käyttöohjeet neljälle toiminnolle, jotka ovat CMR, vienti-tuonti-ilmoitus ja laskutus.</p> <p>Tutkimuskysymykset ovat seuraavat: Millä tavalla Tpoint-ohjelman CMR-, vienti- ja tuonti-ilmoitus- sekä laskutustoimintoja käytetään? Millä tavalla laaditaan käytännönläheinen ohjeistus toiminnoista ohjelman käyttäjille?</p> <p>Opinnäytetyön tutkimusmenetelmät ovat laadullisia ja toiminnallisia. Nämä kaksi menetelmää sopivat parhaiten opinnäytetyön tavoitteisiin.</p> <p>Opinnäytetyön tulos on opas Tpoint-ohjelman käyttäjälle. Ohjeet kattavat ohjelman yksityiskohdat ja opastavat käytännön työhön. Opinnäytetyön haastatteluosuudessa selvitettiin Tpoint-ohjelmaa käyttävien yritysten johtajilta, millaisia ohjeita ohjelmaa käyttäjät tarvitsevat ja millaisessa muodossa ohjeet kannattaa tehdä.</p>		
Asiasanat		
ohjelma, logistiikka, huolinta, myynti, ostaminen, laskutus, asiakirjat		

Author (authors)	Degree	Time
Natalia Viinikainen	Bachelor of Business Administration	November 2020
Thesis title		55 pages 5 pages of appendices
Program instructions Tpoint Oy		
Commissioned by		
Oy Tpoint Ab		
Supervisor		
Maisa Räsänen		
Abstract		
<p>This thesis is functional and focuses on the operating instructions of the Tpoint logistics chain management program. The program consists of many functions and performs various tasks. This work examined the four modules of the programme. They are described in detail and presented in stages what the program does in practice.</p> <p>The author of the thesis had previous experience with the program used by the commissioning company. Experience and knowledge of different programs help one understand how the programs work and what they are based on. The thesis described the program and prepares guidelines in cooperation with the developer to facilitate its use.</p> <p>The task of the study was to learn to use the Tpoint-program and to prepare the operating instructions for four operations, namely: CMR, Export/Import declaration and billing.</p> <p>The research questions were as follows: How are the CMR, export and import notification and billing functions of Tpoint used? In what way should practical instruction on the activities of the program be prepared for its users?</p> <p>The research methods of the thesis were qualitative and functional. These two methods were best suited to the objectives of the thesis.</p> <p>The result of the thesis is a guide for the users of Tpoint. The instructions cover the details of the program and guide one to practical work. In the interview section of the thesis, the managers of companies using the Tpoint-program explained what kind of instructions the users of the program need and in what form the instructions should be made.</p>		
Keywords		
program, logistics, forwarding, sales, buying, invoicing, documents		

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
1.1	Toimeksiantajan esittelyt	5
1.2	Tutkimusmenetelmä	8
1.3	Työn rakenne.....	9
2	HUOLINTA- JA LOGISTIIKKAPALVELUN TARKOITUS	9
2.1	Huolinta.....	9
2.2	Logistiikkapalvelu.....	12
3	TIEKULJETUKSEEN LIITTYVIÄ ASIAKIRJOJA	12
3.1	CMR.....	12
3.2	Vienti-ilmoitus	16
3.3	Tuonti-ilmoitus	20
3.4	Laskutus	24
4	OHJELMAN NELJÄN TOIMINNON KÄYTTÖOHJEET	27
4.1	CMR.....	31
4.2	Vienti-ilmoitus ja tuonti-ilmoitus	35
4.3	Laskutus	40
5	YHTEENVETO	53
	LÄHTEET	55

KUVALUETTELO

LIITTEET

Liite 1. International Waybill (CMR) - malli

Liite 2. Vienti-ilmoitus (malli)

Liite 3. Haastattelukysymy

1 JOHDANTO

Tässä opinnäytetyössä selvitetään sitä, mitä Tpoint-ohjelma voi tehdä automaattisesti ja millaisia tietoja ei tarvitse kirjoittaa uudelleen. Opinnäytetyössä tarkastellaan ohjelman toimivuutta. Tpoint-ohjelma soveltuu huolinta- ja logistiikkayrityksille sekä kuljetusyrityksille. Toimeksiantaja on Tpoint Oy, ja yrityksellä on käytännön kokemusta ohjelmasta. Eri maissa työ tehdään eri ohjelmilla, ja ne ovat minusta kiinnostavia. Opinnäytetyö on hyvin käytännöllinen, ja ohjelma ja sen toiminta kuvataan tarkasti ja kuvien avulla konkreettisesti.

Opinnäytetyössä käsitellään ohjelman neljää toimintoa ja kuvataan ne yksityiskohtaisesti. Koska ohjelma on tarkoitettu logistiikka- ja huolintayrityksille, teoreettisessa osassa kuvataan, mitä logistiikka ja huolinta ovat sekä esitellään ohjelman neljä toimintoa.

Työni tutkimustehtävänä on tutustua Tpoint-ohjelmaan ja laatia käyttöohjeet ohjelman neljästä toiminnosta: CMR, vienti- ja tuonti-ilmoitus sekä laskutus. Tutkimuskysymykset ovat seuraavat: Millä tavalla Tpoint-ohjelman CMR-, vienti- ja tuonti-ilmoitus- sekä laskutustoimintoja käytetään? Millä tavalla laaditaan käytännönläheinen ohjeistus toiminnoista ohjelman käyttäjille?

1.1 Toimeksiantajan esittelyt

Vuonna 2007 perustettu Tpoint Oy palvelee Suomessa logistiikka- ja huolintayrityksiä käyttäen ohjelmistoja asiakirja-aineiston käsittelyyn. Aluksi yritys oli pieni ja tehokas. Se antoi mahdollisuuden käsitellä erilaisia asiakirjoja, jotka liittyvät huolintaan, varastointiin, tulliasioihin ja muihin talousasioihin. (Freinds Logistics Oy 2020.) Kaikki seuraavat asiakirjat käsiteltiin yhdessä paikassa:

ITU: tuonti-ilmoitukset

ELEX: vienti-ilmoitukset

NCTS: passitusilmoitukset

AREX: liikenteen saapumis-/poistumisilmoitukset

UTU tullivarastointi: WMS, Valtuutettu Lähettäjä, Valtuutettu

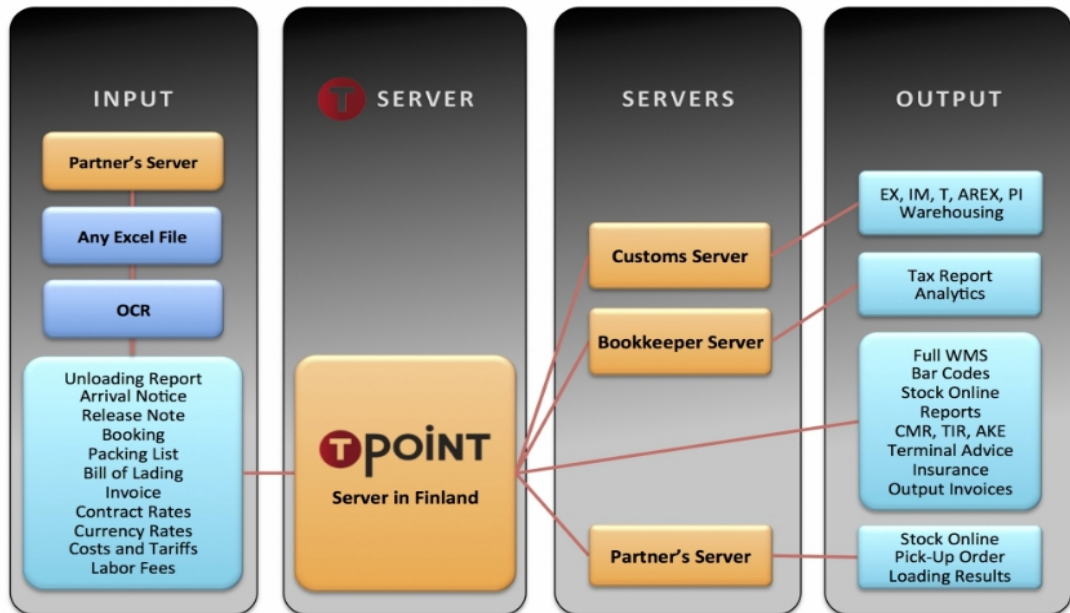
Vastaanotaja

Konttien huolinta: terminaalineuvonta, julkaisu-/saapumisilmoitukset, varaukset

Kuljetus: CMR, TIR Carnet

Talous: laskut, tuotanto ja toimitus, osto- ja myyntireskontra, tulot per tilaus, kassavirtaraportti, multivaluutta, tariffit, valuuttakurssit

Kirjanpito: pääkirja, tilikartta, koetase (kuva 1, s.6).

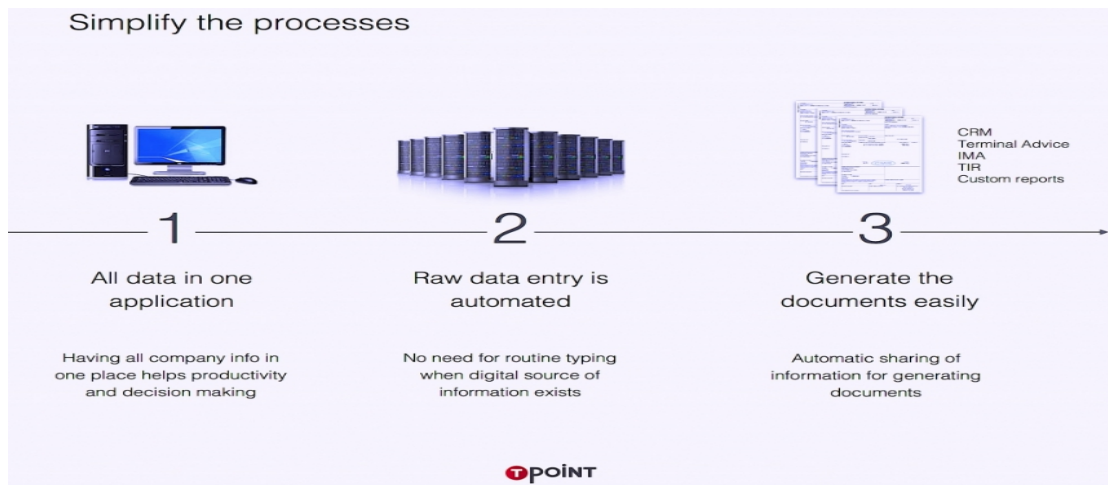

Kuva 1. Tpoint-ohjelman toimintaohjelma (Freinds Logistics Oy 2020).

Tpoint-ohjelman nimi tulee englannin sanoista team point, eli se on piste, jossa koko joukkue kokoontuu. Aluksi ohjelma optimoitiin Windowsille, ja siksi kaikki eivät voineet käyttää sitä, jos esimerkiksi organisaatiossa oli Apple-tietokoneita, joissa on täysin erilainen käyttöjärjestelmä. Asiat kehittyvät, ja ohjelma teki valtavan harppauksen siinä ohjelman sovelluksessa, joka aiemmin ladattiin tietokoneeseen. Ohjelma on verkkosovellus, jonka avulla kaikki työ tapahtuu etänä. Varsinaisesti ohjelma on palvelimella, joka sijaitsee Kouvolan kaupungissa. Ohjelma tarjoaa seuraavat mahdollisuudet:

- ohjelmaa ei tarvitse ladata mihinkään
- voidaan työskennellä ehdottomasti kaikkialla maailmassa, tärkeintä on Internetin saatavuus
- kaikki, mitä tarvitaan, ovat linkki sivulle, henkilökohtainen käyttäjätunnus ja salasana
- käyttöjärjestelmävaatimuksia ei ole
- prosessorivaatimuksia ei myöskään ole.

Ohjelma on alun perin ajateltu ja suunniteltu logistiikka- ja huolinta-yrityksille. Ohjelma helpottaa ja automatisoi työtä kuljetusasiakirjojen kanssa. Se tarkoittaa sitä, että esimerkiksi syöttämällä massiivisen tilausken tiedot kerran ohjelmaan, ohjelma voi automaattisesti tulostaa paketin tarvittavat asiakirjat. Tämä ohjelma on myös kytketty suoraan Suomen tulliin, mikä mahdollistaa ohjelman vastaanottamaan automaattisia viestejä tullilta sekä asiakirjoja ja niiden sähköisiä numeroita. Tämä tapahtuu suoraan ohjelmien välillä. (kuva 2, s.7).

Kuva 2. Tpoint-ohjelman yksinkertaista prosesseja (Freinds Logistics Oy 2020).

Ohjelman kehittäjät menivät pidemmälle ja lisäsivät ohjelmaan taloudellisen osan, joka sisältää myös tietoja kuluista ja tuloista. Ohjelmalla voidaan tarkastella tietoja sekä yleensä että erikseen jokaisesta asiakkaasta. Tällä hetkellä ohjelma muodostaa tietoja ja siirtää ne kirjanpitäjälle. Lisäksi taloudellisessa osassa ohjelma myös jakaa kaikki tapahtumat osaksi pankki-, luotto- ja tiliasiointia ja tekee liiketoimia. Tämän seurauksena on mahdollista lähettää kaikki ohjelman tekemät tapahtumat kirjanpitäjälle tarkistettavaksi kerran kuukaudessa tiedoston muodossa. Kirjanpitäjän ei tarvitse erikseen syöttää kaikkia tilejä hänen ohjelmaansa ja tehdä raportia, koska se tehdään Tpoint-ohjelmalla ja kuukausittain saadaan raportti, jonka vain täytyy olla tarkastettu ja hyväksytty.

Edelleen kehittäjien visiona on työskennellä suoraan verohallinnon kanssa. Niiden käyttöjärjestelmiä voi myös liittää suoraan ohjelmaan. Tullin ohjelma on jo liitetty Tpointiin, ja myös verohallinnon ohjelma voitaisiin liittää myöhemmin.

1.2 Tutkimusmenetelmä

Opinnäytetyö on toteutettu toiminnallisena, ja laadullista menetelmää on käytetty yhdessä tämän menetelmän kanssa. Tavoitteena on luoda toimiva opas ohjelman ohjeiden suorittamiseen. Opinnäytetyön tiedot on kerätty koulutuksista, kirjallisuudesta, henkilökohtaisella kokemuksella ja ohjelman kautta. Toiminnallinen opinnäytetyö oli mielestäni sopivin menetelmä tähän työhön. Jotta työ olisi vielä parempi, päätin yhdistää nämä kaksi menetelmää. Laadullista menetelmää on käytetty laatimalla luettelo kysymyksistä. Sitten se lähetetään kehittäjälle ja 3 - 5 yritykselle, jotka jo työskentelevät Tpoint- ohjelmalla.

Toiminnallista menetelmää käyttämällä on tutkittu Tpoint-ohjelmaa, kuinka loogisesti se on rakennettu ja sen helppokäyttöisyyttä. Sen jälkeen tutkin teoreettisia materiaaleja sekä tutkin ohjelman demo-version, kehittäjän web-sivulla käytännössä. Seuraavaksi kirjoitin ohjeet. Näin ohjelmalla on monia ominaisuuksia. Opinnäytetyö oli rajallinen ja ohjelmasta otettiin vain neljä moduulia. Tämä menetelmä sisältää teoreettisten ja käytännöllisten materiaalien tutkimuksen. Esitän sitten tiedot kuvien, tekstikuvausten tai videoiden muodossa.

Toinen menetelmä on laadullinen menetelmä, jonka avulla on löydetty vastaukset opinnäytetyössä esitettyihin kysymyksiin ja ongelmat ratkaistiin. Tätä menetelmää käyttämällä päätin luoda luettelon kysymyksistä ja lähettää sähköpostitse yrityksille, jotka työskentelevät jo Tpoint-ohjelman kanssa. Selvitän, tarvitaanko ohjeita todella ja missä muodossa yritykset haluaisivat nähdä ne, samoin kuin mitkä ohjelmalohkot vaativat ohjeita. Koska jokainen työskentelee omissa aikatauluissaan, valitettavasti yrityksillä ei ollut aikaa vastata kysymyksiin kirjallisesti. Siksi kysymykset tulostettiin ja myös kokousajasta keskusteltiin. Tapasin henkilökohtaisesti jokaisen yrityksen edustajan ja molemmilla osapuolilla oli kysymykset laadittu etukäteen sekä tapaamisen aihe oli etukäteen selvillä. Johtajien vastaukset tallennettiin ääninauhuriin. Laadullinen menetelmä paljasti useita näkemyksiä siitä, missä muodossa ohjelman ohjeet tarvitaan.

1.3 Työn rakenne

Opinnäyte koostuu teoreettisesta ja käytännöllisestä osuudesta. Teoriaosuudessa käytetään verkkolähteitä, kirjoja ja aiempia tutkimuksia. Käytännön osassa on kuvaus ohjelmasta. Kuvaus sisältää kuvakaappauksia ja yksityiskohtaisia ohjeita.

Tästä ohjeesta on hyötyä yrityksille, jotka jo käyttävät Tpoint-ohjelmaa. Ohjelma on hyödyllinen uusille työntekijöille, ja se on visuaalisuuden ansiosta nopea omaksua ja ottaa oman työn avuksi.

2 HUOLINTA- JA LOGISTIIKKAPALVELUN TARKOITUS

Huolinta- ja logistiikkapalveluihin kuuluvat kuljetus-, nivel-, lastaus-, varastointi-, jalostus- ja jakelupalvelut niin yhdellä kuljetusvälineellä kuin multimodaalikuljetuksena. Tämä edellyttää tuki- ja konsulttipalveluja. (Logistiikan Maailma 2020a.)

Kuten edellä mainittiin, huolinta ja logistiikka ovat kaksi eri palvelua, mutta ne liittyvät toisiinsa. Kuljetus- ja huolintatehtäviin kuuluvat seuraavat tehtävät: tavarailmoitusten rekisteröinti, viestintä tull- ja verotusalailla, rahtivakuutus, tavaroiden asiakirjojen kerääminen ja niiden maksaminen. (Logistiikan Maailma 2020a.)

Logistiikan tehtävänä on säännellä materiaali- ja tietovirtoja. Sen tarkoituksena on tarjota asiakkaalle palvelujen laatuaste mahdollisimman vähäisin kustannuksin. Nämä kaksi tehtävää muodostavat logistiikan perustan. (Hörkö ym. 2010, 52.)

Seuraavissa luvuissa käsitellään näitä kahta palvelua yksityiskohtaisemmin.

2.1 Huolinta

Huolintatoiminta on talouden indikaattori. Se kattaa suuren määrän yrityksiä ja toisaalta tarjoaa vuorovaikutusta tuottajien ja kuluttajien välille, toisaalta logistiikkainfrastruktuurin yrityksille (varustamot, varasto-operaattorit, tullit).

Kuljetusalalla toimii myös erilaisia välittäjiä ja muita tahoja, jotka vaikuttavat kuljetukseen, esimerkiksi huolitsijoita, ahtaajia ja tullilaitoksia. Esimerkiksi huolitsijan päätehtävä on kuljetusten välittäminen, ja hän toimii sekä lähettäjän että vastaanottajan lukuun. Huolitsija saattaa esimerkiksi kerätä tavaroita useilta toimeksiantajilta ja lähettää ne yhdessä lähetyksessä. Huolinnasta Suomessa ei ole yhtenäistä lainsäädäntöä, mutta sovellettaviksi vakioehdoiksi on laadittu Pohjoismaisen speditööriliiton yleiset määräykset (PSYM). Uusitut ehdot (PSYM 2015) tulivat käyttöön 1.1.2016. Ehdot tulevat yksittäisen sopimuksen osaksi vain, jos niihin on sopimuksessa nimenomaisesti viitattu. Huolintayritykset suorittavat myös itse kuljetuksia, jolloin kuljetukseen sovelletaan tiekuljetussopimuslakia. (Logistiikan Maailma 2020b.)

Viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana huolintateollisuus on muuttunut paljon sekä rakenteellisesti että laillisesti. Suomen asema EU:ssa on muuttunut, mikä on johtanut huolitsijoiden tiettyihin velvoitteisiin harjoittaa kotimaista ja ulkomaankauppaa eri periaatteiden mukaisesti. Myös erityyppisten toimintojen koostumus ja toteutusmenetelmät ovat muuttuneet. (Melin 2011, 232.)

Maailmanlaajuisilla markkinoilla työskentelemiseksi huolitsijalla on oltava laaja edustajarakenne. Mikä antaa valtavan ulottuvuuden ja toimivuuden ovelta ovelle-toimituksen tarjoamisessa. Kohde- ja lähtömaan toimintoihin liittyvät seuraavat tehtävät: tavarantoimitus, vastaanotto, kuormaus, varaus ja ostoliikenteen kapasiteetti, tullaus, purku, toimitus, edelleentoimitus, laskutus, varastointi, Intrastat-tilastointi, käsittely, ALV-asiat ja logistiikka ratkaisujen kehittäminen. (Melin 2011, 232.)

Huolitsija on välittäjä viejän ja tuojan välillä. Hän täyttää kaikki ehdot noudattamalla edelleenlähetyssopimusta. Huolitsijoilla on myös mahdollisuus edustaa lentoliikenteen harjoittajaa markkinoinnissaan tai olla vakuutusyhtiön edustaja. (Melin 2011, 232–233.)

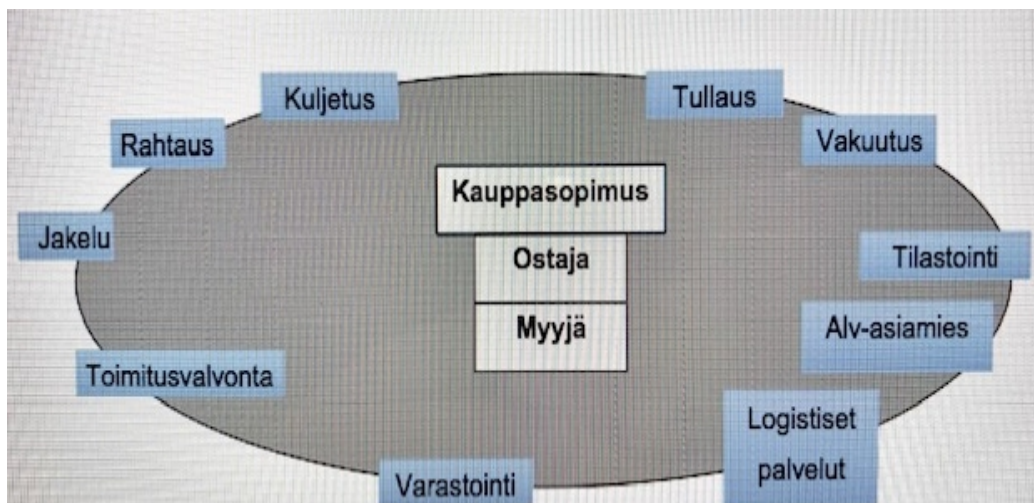
Kaikki asiakkaan ja huolintayrityksen väliset työt ja palvelut sovitaan keskinäisellä sopimuksella. Sopimukseen voivat kuulua tulliselvitys, muiden asiakirjojen käsittely, vakuutus, kuljetus ja varastointi. Miten ja milloin sopimus tehdään, riippuu erityisistä liiketoimista ja asiakkaan edellyttämien palvelujen

tasosta. Asiakas tekee huolintayritykselle pyynnön lähtö- ja määrämään kustannuksista tai huolintapalvelujen kustannuksista. (Melin 2011, 234.)

Ensimmäinen tilaus aloittaa asiakkaan ja huolintayrityksen välisen yhteistyön. Sopimus tehdään huolitsijan ja asiakkaan välille. Yritys sitoutuu täyttämään tilauksen, solmii tarvittavat sopimukset kolmannen osapuolen kanssa ja noudattaa sovittuja määräyksiä ja maksaa palkkiot, jotka myöhemmin kerätään asiakkaalta, mutta tämä tehdään myöhemmin. Huolitsija hoitaa palvelut, kuten rahdin, verot ja maksut kolmansille osapuolille. (Melin 2011, 234.)

Huolitsijan velvollisuuksia ovat

- toimimisvelvollisuus
- tarkastusvelvollisuus
- toimintaohjeiden noudattamisvelvollisuus
- lojaliteettivelvollisuus
- tilitysvelvollisuus. (Melin 2011, 235.)

Kuva 3. Huolinnan osatekijät (Melin 2011).

Huolitsijan tehtävänä on käsitellä ehtoja, joiden perusteella laaditaan sopimus asiakkaan kanssa (toimimisvelvollisuus), ja toimia sen mukaan asiakkaan edun mukaisesti (toimintaohjeiden noudattamisvelvollisuus ja lojaliteetti). Tähän sisältyy edustajien ja liikenteenharjoittajien valinta sekä ohjeiden laatiminen heille. Kun tehtävät on suoritettu, huolitsija on velvollinen tekemään tilityksen toimistaan toimeksiantajalle (kuva 3, s.11). (Melin 2011, 235.)

2.2 Logistiikkapalvelu

Liikenteen logistiikka hallinnoi joukkoa toimintoja, jotka rakentavat logistiikkaketjun, jossa pyritään siirtämään tarvittava määrä tavaroita haluttuun aikaan ja paikkaan, parasta reittiä pitkin ja mahdollisimman alhaisin kustannuksin.

(Hörkkö ym. 2010, 52.)

Ennen vuotta 2000 käytettiin aikaa tilausketjujen kustannuksiin, niiden vähentämiseen sekä varastoinnin ja kuljetuksen kehittämiseen. Logistiikka on tuotavaa ja kustannustehokasta hankintaan, varastointiin, kuljetukseen ja jakeiluun liittyvää suunnittelua, toteutusta ja seurantaa, joka huomioi asiakkaan vaatimukset. Tämä määritelmä koskee sekä tulo-, sisä- että lähtölogistiikkaa sekä tuotosta. Logistiikka on myös jaettu erilaisiin toimintoihin. (Logistiikan Maailma 2020c.)

Jos logistiikka on järkevää ja toiminnallista, se on perusta organisaatioiden elämälle. Euroopan maat ovat tunnustaneet logistiikan yhdeksi tärkeimmistä toimialoista, joilla pyritään parantamaan jäsenvaltioiden kilpailukykyä. (Logistiikan Maailma 2020c.)

Logistiikan eheyden ymmärtämiseksi on luotava täydellinen kuva liiketoimintaympäristöstä. Logistiikkaa pidetään kokonaisvaltaisena prosessina, jonka tarkoituksena on kehittää koko toimitusketjun kilpailukykyä. (Logistiikan Maailma 2020c.)

3 TIEKULJETUKSEEN LIITTYVIÄ ASIAKIRJOJA

3.1 CMR

CMR (ranskan *Convention relative au contrat de transport international de Marchandise par Route*) on tavarankansainvälisessä tiekuljetuksessa käytettäviä rahtisopimuksia koskeva yleissopimus. CMR:n kansainvälinen rahtikirja on todennäköisesti tärkein asiakirja kansainvälisessä tieliikenteessä. Tämä on yhteenveto, joka heijastaa lähes kaikkia tietoja kansainvälisestä maantieliikenteestä. CMR:n avulla voidaan helposti selvittää, kuka kuljettaa, mitä ja millaista määrää kuljetetaan, mitä asiakirjoja kuljetukseen liittyy, keneltä ja kenelle

kuljetetaan, kuinka kauan kuljetus kestää tullista vastaanottajan hyväksyttäväksi ja niin edelleen. Kuljetussopimus on tyypillinen kolmikantasopimus. Tämän vuoksi jokaisella kansainvälisen liikenteen osallistujalla — lähettäjällä, vastaanottajalla, liikenteenharjoittajalla — on CMR:n alkuperäinen jäljennös. (Hörkkö ym. 2010, 272.)

CMR-sopimus luotiin vuonna 1956 YK:n johdolla. Sen allekirjoitti alun perin kymmenen valtiota. Sen ensimmäiset jäsenet olivat Belgia, Ranska, Saksa, Luxemburg, Alankomaat, Itävalta, Puola, Ruotsi ja Sveitsi. Tähän mennessä sopimuksen ovat allekirjoittaneet kaikki Euroopan maat ja lisäksi muutamat maat Pohjois-Afrikasta, Lähi-idästä ja Keski-Aasiasta. (TIMOCOM 2020.)

Tiekuljetussopimuslaki (TKSL 1979/345) koskee sekä Suomessa tapahtuvia kotimaisia maantiekuljetuksia ja pääsääntöisesti myös Suomen ja vieraan valtion välillä tapahtuvia kansainvälisiä maantiekuljetuksia. Kotimaisten ja kansainvälisten kuljetusten erottaminen toisistaan on toistaiseksi välttämätöntä, sillä niitä koskeva lainsäädäntö Suomessa ja muissa maissa ei aina ole identtinen. Kotimaan kuljetuksia koskevat säännökset ovat jossain määrin myös yksinkertaisempia verrattuna kansainvälisiin säännöksiin. (Pakarinen 2020, 231.)

Tiekuljetussopimuslain säännöksissä on pieniä eroja riippuen siitä, onko kyseessä kotimainen vai kansainvälinen kuljetus. Sen, onko kyseessä kotimainen vai kansainvälinen kuljetus, ratkaisee kuljetussopimus. Kuljetusta pidetään kotimaisena, mikäli lähtö- ja määräpaikkakunta sijaitsevat Suomessa, vaikka ajoneuvo matkan aikana ylittäisikin Suomen rajan. Kansainvälisenä kuljetuksena pidetään kuljetusta Suomen ja vieraan valtion välillä tai sellaisten valtioiden välillä, joista ainakin toinen on CMR-sopimuksen osapuoli. (Pakarinen 2020, 234.)

Lähtö- ja määräpaikka käyvät yleensä ilmi rahtikirjasta, josta ne tiekuljetussopimuslain ja CMR-sopimuksen mukaan tulee käydä ilmi. Siinä tapauksessa, että rahtikirjasta puuttuvat merkinnät lähtö- ja määräpaikasta, muu selvitys sopimusosapuolten tarkoituksesta on riittävä. Paikkatietojen ollessa ristiriitaisia kuljetussopimus menee rahtikirjan tietojen edelle. Mikäli rahtikirjan sisäl-

tämät paikkatiedot eroavat sopimusosapuolten tarkoituksen mukaisesta paikasta, sopimusosapuolten tarkoitus on ratkaiseva. (Pakarinen 2020, 236.)

Tiekuljetussopimuslaki on pakottavaa oikeutta. Kansainvälisessä kuljetuksessa lain säännöksistä poikkeava sopimusehto on mitätön. Kotimaisessa kuljetuksessa säännöksistä voidaan poiketa, jos tavarán tai kuljetuksen poikkeuksellinen laatu taikka muut erityiset olosuhteet tekevät säännöksistä poikkeamisen kohtuulliseksi. (Tiekuljetussopimuslaki 23.3.1979/345.)

Osapuolet eivät siten voi sopia asiakkaan kanssa laissa edellytettyä huonommasta järjestelystä, mutta osapuolet voivat kuitenkin vapaasti sopia asioista, joista laissa ei ole säädetty. Rahdinkuljettajakaan ei voi etukäteen kuljetussopimuksen ehdoilla vapautua vähimmäisvastuusta, josta tiekuljetussopimuksissa tai CMR - sopimuksessa on säädetty. (Tiekuljetussopimuslaki 5. §.)

Kuljetussopimuksella sovitaan tavarán kuljettamisesta vastaanottajalle. Yleensä kuljetussopimus tehdään kuljetustilaa varattaessa tai lähettäján tuodessa tavaraa kuljetettavaksi. (Tiekuljetussopimuslaki 6. §.)

Kuljetussopimuksen solmivat yleensä keskenään lähettäjä ja rahdinkuljettaja. Kuljetussopimuksessa on kuitenkin kolme osapuolta: lähettäjä, rahdinkuljettaja ja vastaanottaja. Siten lähettäján lisäksi vastaanottaja tulee huomioida rahdinkuljettajan kuljetusasiakkaana. Kuljetussopimus on siten tyypillinen kolmikantaisopimus. (Tiekuljetussopimuslaki 10. §.)

Tiekuljetussopimuslaki ei sisällä rahdinkuljettajan, lähettäján eikä vastaanottajan käsitteitä. Rahdinkuljettajalla tarkoitetaan kuljetussopimuksen toista osapuolta, joka tekee lähettäján kanssa kuljetusta koskevan sopimuksen ja sitoutuu kuljettamaan tavarán. (Tiekuljetussopimuslaki 11. §.)

Tavarán lähettäjä on siten sekä rahdinkuljettajan että vastaanottajan sopimus Kumppani. Vastaanottajalla tarkoitetaan henkilöä, jolle tavara kuljetussopimuksen mukaan on luovutettava määräpaikassa. Lähettäjä (myyjä) ja vastaanottaja (ostaja) ovat solmineet keskenään kauppasopimuksen tavarasta, joka on kuljetuksen kohteena. Kuten edellä on mainittu, lähettäjä ja vastaanottaja ovat molemmat rahdinkuljettajan kuljetusasiakkaita. Vaikka vastaanottaja

ei ole kuljetussopimuksen osapuoli, hänellä on itsenäinen oikeus esittää vaa-
teita kuljetussopimuksen perusteella, esimerkiksi jos tavara saapuu perille
vahingoittuneena. (Logistiikan Maailma 2020d.)

Useimmiten rahtikirja on paperinen asiakirja. Siirtyminen elektronisiin rahtikir-
joihin on käynnissä ja tavoitteena, mutta ne ovat toistaiseksi käytettävissä vain
joissakin maissa. Kansainvälisessä kuljetuksessa rahtikirja on tehtävä kolme-
na kappaleena, jotka lähettäjä ja rahdinkuljettaja allekirjoittavat. Ensimmäinen
on lähettäjän kappale, toinen on vastaanottajan kappale, joka kulkee tavarán
mukana, ja kolmannen kappaleen pitää rahdinkuljettaja. Myös kotimaisessa
kuljetuksessa rahtikirja on rahdinkuljettajan tai lähettäjän vaatimuksesta tehtä-
vä useana kappaleena. Tällöin rahtikirjan allekirjoittaa rahdinkuljettaja. (Tiekul-
jetussopimuslaki 2. luku 7. §.)

Suomessa tehdyssä rahtikirjassa allekirjoitukset saavat olla painettuja tai lei-
mattuja. Muussa maassa allekirjoitettuja rahtikirjoja voi koskea kyseisen maan
allekirjoittamista koskevat sääntönsä, jotka poikkeavat kotimaisista allekirjoi-
tussäännöistä. Allekirjoituksen puuttuminen saattaa esimerkiksi johtaa siihen,
että lähettäjän allekirjoituksen ja muiden todisteiden puuttuessa lähettäjää ei
voi velvoittaa suorittamaan lähettäjälle kuuluvia tehtäviä. (Tiekuljetussopimus-
laki 2. luku 7. §.)

Tiekuljetussopimuslaissa 8. § on tarkasti määritelty, mitä tietoja rahtikirjassa
pitää olla. Kotimaista kuljetusta varten tehdyssä rahtikirjassa on mainittava
lähettäjän, rahdinkuljettajan sekä tavarán vastaanottajan nimet ja osoitteet.
Myös tavarán kuljetettavaksi ottamisen paikka ja päivämäärä sekä määrä-
paikka on mainittava samoin kuin koolien lukumäärä sekä niiden erityismerkit
ja numerot tai vastaava tavarán seloste. Lisäksi tavarán kokonaispaino tai sen
muulla tavoin ilmaistu määrä sekä laadultaan vaarallisen tavarán yleisesti hy-
väksyty nimike on rahtikirjassa mainittava. Asianosaiset voivat merkitä rahti-
kirjaan muitakin tarpeellisiksi katsomiaan tietoja. (Tiekuljetussopimuslaki 2.
luku 8. §.)

Kansainvälisessä kuljetuksessa rahtikirjasta tulee edellä mainittujen tietojen
lisäksi ilmetä rahtikirjan tekopaikka ja -aika, tavaralajin yleisesti käytetty nimike
ja pakkaustapa ja kuljetukseen liittyvät kustannukset kuten rahti, lisämaksut ja

tullimaksut sekä muut sopimuksen tekemiseen ja tavaran luovuttamiseen liittyvät kustannukset. Kansainväliseen rahtikirjaan on merkittävä myös tulli- ja muita muodollisuuksia varten tarvittavat ohjeet sekä maininta, että kuljetukseen sovelletaan kansainvälistä rahdinkuljetusten yleissopimusta taikka sen mukaista lakia, vaikka toisin olisi sovittu. (Tiekuljetussopimuslaki 2. luku 9. §.)

3.2 Vienti-ilmoitus

Kaikki Euroopan unionista muihin maihin vietävät tavarat ovat vientimenettelyn alaisia, eli tavaroista tehdään vienti-ilmoitus. Valmistaja, myyjä tai toisin sanoen lähettäjä on vastuussa ilmoituksesta. He voivat myös käyttää edustajan (huolintayrityksen) palveluita. Vienti-ilmoitus tehdään sähköisesti, rekisteröitymällä tulli-sivustolla tai ilman rekisteröintiä suoraan tullitoimipaikassa. Viestien tai ilmoitusten avulla kaikki toimet suoritetaan sähköisesti ja kaikki vientiraportit ovat sähköisiä. On tapauksia, joissa asiakirjat tehdään manuaalisesti, jos sivusto ei toimi tai päivitetään, mutta nämä ovat yksittäisiä tapauksia, ja meidän aikanamme manuaalinen versio SAD-lomakkeesta (Single Administrative Document) on harvinainen. (Melin 2011, 93.)

Jos myynti tapahtuu maiden välillä, jotka ovat Euroopan unionin jäseniä, ei tarvitse antaa tulli-ilmoitusta, mutta jos vienti ylittää 600 000 euroa vuodessa, täytyy toimittaa tiedot Intrastat-ulkomaankaupan tilastoihin. (Melin 2011, 93.)

Kolmansille maille myytäviin tavaroihin ei sovelleta arvonlisäveroa. Arvonlisäveron puuttuminen perustellaan oman EU-maan viranomaiselle vienti-ilmoituksella. (Melin 2011, 93.)

Kuten edellä mainittiin, tulli-ilmoitus toimitetaan sähköisesti Suomen tullijärjestelmään ennen vientituotteen lähettämistä Euroopan unionin ulkopuolelle. Kun teemme ilmoituksen järjestelmässä, se lähettää meille viestejä (positiivisia tai negatiivisia). Periaatteessa vastaanotetaan positiivinen vastaus, jota seuraa viesti tuotteen vapauttamisesta. Sitten järjestelmä lähettää viennin saateasiakirjan EAD-järjestelmään. EAD (Export Accompanying Document) tarkoittaa viennin saateasiakirjaa, joka kulkee tavaran mukana poistumistoimipaikalle. Tämä tiedosto sisältää vienti-ilmoituksen numeron, jota voidaan seurata tullijärjestelmässä. Tätä numeroa kutsutaan MRN:ksi (Movement Reference

Number). Vienti-ilmoitus on pidettävä suljettuna. Tullissa annetaan ilmoitusnumeron perusteella kuitti maasta lähtevälle kuljetukselle. Sen jälkeen järjestelmä vastaanottaa tiedon sulkemisilmoituksesta, joka on tarpeen viejälle sekä tulli- ja veroviranomaiselle. (Melin 2011, 93–94.)

Vienti-ilmoituksen käsittelyyn tarvittavat tiedot ovat seuraavat:

- lähettäjän yhteystiedot ja tunnistenumero
- vastaanottajan yhteystiedot
- ilmoitustyyppi
- lomakkeiden, mahdollisten tavaraerittelyiden ja kollojen määrät sekä vaarat- tomuusilmoitus
- MRN-numero
- lähetys- ja määrämaan koodit
- kuljetuksen maksutavan koodi
- tiedot mahdollisista asiamiehistä
- kuljetusvälineen tunnus ja kansallisuus lähdettäessä
- kuljetusmuotokoodi rajalla, tavarán sijaintipaikka ja poistumispaikka
- tavarán brutto- ja nettopainot
- tavarán merkit ja numerot, konttien/kollojen numerot, lukumäärä ja laji
- tavarán kuvaus ja koodi (tullinimike)
- tavarán tilastoarvo
- tiedot liiteasiakirjoista
- mahdolliset erityismaininnat.

Suomen tulli on yksi Euroopan unionin rajaesteistä. Se on myös yksi suurimmista toimijoista EU:n ja maailman tullijärjestön kanssa, mikä luo edellytykset taloudelliseen yhteistyöhön EU:n ja Venäjän välillä. Suomen tulli tukee vakaan ja laillisen ulkomaankaupan tehtaita, yritysten yhteistyötä asiakkaiden kanssa ja luottaa sähköiseen tiedonsiirtoon logistisen ketjun hallinnassa. Sähköisten järjestelmien avulla kerätään ulkomaankauppaan ja tavaroiden tuotantoon liittyviä tulleja, veroja ja maksuja. Tulliviranomaisten tehokas ja kohdennettu rikollisuuden ehkäiseminen perustuu erityiseen toimivaltaan rajaliikenteen ja verotuksen aloilla. Yhdessä muiden turvallisuusviranomaisten Suomen tulli tarjoaa sisäisen turvallisuuden apua (PTR = poliisi, tulli, rajavartiolaitos). Valvomalla tuonti- ja vientirajoituksia tulli suojaa kuluttajaa ja ympäristöä. (Melin 2011, 246.)

Tulliviranomainen vastaa EU:n kauppaoikeussopimusten, alkuperäsääntöjen, yleisten alkuperäsääntöjen ja Maailman kauppajärjestön alkuperäsääntöjen mukaisesta toiminnasta. Tullilla on oikeus vahvistaa alkuperätodistukset, joiden avulla Suomen vienti saa kaupan oikeudet EU-sopimusten mukaisesti kolmansia maita koskien. (Melin 2011, 246.)

Vuonna 1995 Suomesta tuli Euroopan unionin jäsen. Siitä lähtien ulkomaankauppaan liittyvä tullimenettely on muuttunut monin tavoin sekä EU:n jäsenille, että kolmansille maille. Euroopan unionin jäsenvaltioiden tulli sisältää aluemet, sisämerien vesialueet ja ilmatilan. Tavarat liikkuvat yleensä vapaasti Euroopan yhteisön maiden välillä. Tälle ovat ominaisia seuraavat asiat:

- ”- Tullit on poistettu keskinäisestä kaupasta.
- Alkuperäsääntöjä ei sovelleta.
- Ulkopuolisiin maihin sovelletaan yhteistä tullitariffia ja yhteistä kauppapolitiikkaa.
- Yhteisötavaroiden kauppa ja muu vaihto tapahtuu sisämarkkinasäännöin.” (Melin 2011, 246)

Kun Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä on myyntiä, tätä kutsutaan sisäiseksi kaupaksi eli yhteisökaupaksi. Yrityksen tuotteiden vientiä toiseen EU-maahan kutsutaan yhteisömyynniksi ja tavaran tuontia toisesta EU-maasta yhteisöhankinnaksi. (Melin 2011, 246.)

Tulli valvoo EU:n ulkopuolisen kaupan virtoja kolmansien maiden välillä. Tällä vuosisadalla tehdään merkittäviä parannuksia toimintoihin, lisätään turvavuotta ja muutetaan toimintaa sähköiseksi. Tullin sähköisen järjestelmän avulla voidaan ylläpitää asiakirjoja sähköisessä ohjelmassa, joka perustuu viestien lähettämiseen. Tähän liittyvät seuraavat asiakirjat: tuonnin tulli-ilmoitukset, viennin tulli-ilmoitukset ja T1- ja T2-passitusilmoitukset ja TIR-carnet'n sähköiset ilmoitukset. Tulliviranomainen täsmentää, mihin tuontitavarat on toimitettava EU:ssa. Se voi olla esimerkiksi tullivarasto, terminaali tai ei-keskinkertainen tullitoimipaikka. Tämä on välttämätöntä tuontitavaroiden tarkistamiseksi ja valvomiseksi. Tullille on ilmoitettava, kun tavarat ovat saapuneet määräpaikkaan, jotta ne voidaan tarkastaa ja tarkistaa haluttaessa. Tullilaitoksen vastuulla on kerätä tuontitavaroihin liittyviä tulleja. Tulliviranomainen raportoi EU:n komissiolle tuontitulleista. Maksu kuljetuksesta jää Suomeen. Tullilaitos työskente-

lee myös sekä maahantuotujen että kotimaisten tuotteiden valmisteverojen sekä autoveron parissa. (Melin 2011, 246–247.)

Suomessa tulliviranomainen on jaettu viiteen piiriin. Nämä ovat Etelä-, Länsi-, Pohjois- ja Itä-Suomen sekä Ahvenanmaan tullipiirit. Tulliviranomaisella on myös tullilaboratorio, joka sijaitsee Espoossa. Tullia valvoo Tullihallitus, joka toimii valtiovarainministeriön alaisuudessa. Tullin keskusviranomainen on vuorovaikutuksessa yritysten, kotimaisten ja ulkomaisten viranomaisten kanssa. (Melin 2011, 247.)

Kuten aiemmin mainittiin, kun tavarat viedään kolmansiin maihin, viejän tai tämän valtuuttaman edustajan on ilmoitettava tullille ja luovutettava tavarat vientimenettelyyn. Tulliviranomaisen tulee määrittää, mitä vientisääntöjä ja määräyksiä olisi sovellettava ja miten. Tavara luovutetaan vientimenettelyyn, kun se luovutetaan vapaaseen liikkuvuuteen joko vapaa-alueelta tai tullivarastosta. Tullin Euroopan maissa ja Suomessa kantamat tullit koskevat EU:hun tuotavia tavaroita eli tuontitavaroita. (Melin 2011, 276.)

Siksi tavaroista, jotka on asetettu vientiin, annetaan vienti-ilmoitus, joka annetaan sähköisessä muodossa tullijärjestelmän kautta. Sähköinen raportointi on ollut Suomessa pakollista vuodesta 2009 lähtien.

EDI (Electronic Data Interchange) lähettää omasta järjestelmästä ilmoituksia tullin ELEX (Electronic Export System) -järjestelmään. Yritys saa tullin vastauksen yhteydessä saateasiakirjat (esim. EAD = Export Accompanying Document, vienti-asiakirja tai päätös viennille EU:sta) omaan järjestelmäänsä. Hyväksytty viejä tai huolintaliike rekisteröidään ja sopimus allekirjoitetaan tullin kanssa ja yrityksellä on oltava erillinen tulli-ohjelma, joka tuottaa tarvittavat viestit. (Melin 2011, 276.)

Vienti voi olla suoraa, kun lähtö- ja poistumispaikka Euroopan unionissa on sama, esimerkiksi Suomi, joka on EU:n jäsen. Vienti voi olla epäsuoraa, eli vienti alkaa esimerkiksi Suomesta, mutta jättää Euroopan unionin alueen toisessa EU-maassa. Molemmat vaihtoehdot näyttävät käytännössä samanlaisilta. Viejä toimittaa tiedot tullin sähköiselle järjestelmälle, ja jos kaikki on tehty oikein, se saa tulliluvan myöntämiseen ja EAD-tiedoston. Kun tavarat lähtevät

Euroopan alueelta, viejä saa tullilta viestin ja vahvistuksen ilmoituksesta sähköisessä muodossa. (Melin 2011, 276–277.)

Suomi on päättänyt sähköisen ilmoituksen kolmesta vaiheesta: saapumisesta poistumistoimipaikalle, tavaroiden esittelystä poistumisen yhteydessä ja ilmoituksesta tavaroiden poistumisesta. Näin on mahdollista

- varmistaa, että tavaroista on annettu turvatiedot sisältänyt tulli-ilmoitus
- antaa tullille mahdollisuus tarkastaa tavara poistumispaikalla
- sähköistää vientitavaran tulliselvitysketju kokonaisuudessaan vientimenettelyn aloittamisesta vientitavaran esittämiseen tullille poistumispaikalla
- taata sujuva logistiikkaputki satamissa (yksi ilmoitus, pitäisi tehdä aina ennen aluksen lähtöä). (Melin 2011, 277.)

Ilmoitusta ei tarvitse tehdä vientitavaraksi, jos se viedään uudelleen purettavaksi toisen EU-maan satamaan tai lentokentälle, koska tätä vientitavaraa ei pureta aluksesta kauttakulkuutilanteessa. (Melin 2011, 278.)

3.3 Tuonti-ilmoitus

Valmistaja voi toimittaa tuonti tulli-ilmoitusta koskevat tiedot itsenäisesti tai käyttää edustajan palveluja. Ilmoitus toimitetaan sähköisessä muodossa järjestelmien kautta, jotka toimivat suoraan tullisähköisten järjestelmien kanssa EDI-sanoman kautta, tai verkkosivustolla on SAD-lomake, joka täytetään ja tulostetaan, mikä on rekisteröinnin manuaalinen versio. (Melin, 2011, 107.)

Jos valitaan SAD-lomake, menettely on seuraava:

- On välttämätöntä toimittaa se lähimpään tullipisteeseen tavaroiden sijainnissa.
- Tähän lomakkeeseen on liitettävä myös tositteet, kuten lasku.
- Tämä lomake on myös saatavilla tullin internetsivulta, jossa se voidaan täyttää tietokoneella ja tulostaa itsejärjestyväälle paperille. (Melin 2011, 107.)

Jos teemme tullille tuonti-ilmoituksen manuaalisesti, tulliviranomaisten on tarkistettava se seitsemässä päivässä vapautuksen saamiseksi ja tavaroiden siirtämiseksi vapaasti Euroopan alueille. (Melin 2011, 107.)

Tuonti-ilmoitus voidaan toimittaa myös sähköisesti, kuten edellä mainittiin.

Tiedot ovat lähes samat kuin SAD-lomakkeella muodossa.

Nämä asiat ovat tarpeen tuonti-ilmoituksen sähköisen version toimittamiseksi:

- selvitettävä tavaran tullinimike
- tarkistettava mahdolliset tuontikiellot tai -rajoitukset jo ennen tavaran tuontia tullialueelle
- hankittava tarvittavat tuontiluvat tai -lisenssit jo ennen tavaroiden tuontia; jos tuotaviin tavaroihin kohdistuu tuontirajoituksia, on ne esitettävä tullille samanaikaisesti tulli-ilmoituksen ja kauppalaskun kanssa. (Melin 2011, 107.)

Tulliviranomaisella on 10 päivää aikaa toimittaa tavaroiden tulliselvitys vapaaseen liikkeeseen. Tullitavaroita ja niiden arvoja, tilastollisia vaatimuksia, menettelytapoja ja muita koodeja koskevat tiedot syötetään oikein sähköisessä muodossa. Kaikki tiedot lähetetään välittömästi tullin sähköiseen järjestelmään. Jos kaikki on toteutettu ja ei ole mitään puutteita, hakijan saa tullilaitokselta luovutus päätöksen. (Melin 2011, 107.)

Tuodut tavarat, jotka ovat fyysisesti tuodaan Euroopan unionin alueelle rajan yli, on esitettävä tullille. Kuljetusliikenteen harjoittajan tai tulliviranomaisen on annettava sähköinen ilmoitus saapumisesta tullin Turvatietojärjestelmään (AREX), ennen kuin lähetetään tavaroita EU:hun. AREX-tietojärjestelmässä käsitellään tavaran tullialueelle saapumiseen ja tullialueelta poistumiseen liittyviä ilmoituksia. AREX-järjestelmän nimi tulee sanoista ”saapuminen”(arrival) ja ”poistuminen” (exit). (Melin 2011, 254.)

Sveitsin ja Norjan kaltaisten maiden kanssa Euroopan unionilla on erilliset sopimukset velvollisuudesta ilmoittaa tietojen turvallisuutta ja riskianalyysiä koskevista tiedoista. Sveitsissä tai Norjassa valmistetuista tai sieltä lähtevistä tavaroista ei tarvitse tehdä sähköistä ilmoitusta saapumisesta (AREX), mutta niistä olisi annettava sähköinen yleisilmoitus. (Tulli. 2010.)

Ennakoilmoitus tavaroiden saapumisesta antaa tarkastaa tavarat ja saada tavaroiden tilan, esimerkiksi väliaikaisesti varastoidun tavaran statuksen. (Melin 2011, 254.)

Kun tuodaan tavaroita, jotka eivät kuulu yhteisöön, tuonnin tulliselvitys on erilainen:

- ”- asettaminen tullimenettelyyn
- siirtäminen vapaa-alueelle tai vapaavarastoon
- jälleenvienti yhteisön tullialueelta
- hävittäminen tullivalvonnassa
- luovuttaminen valtiolle.” (Melin 2011, 256.)

Tavaran asettaminen tullimenettelyyn voi puolestaan tarkoittaa jotakin seuraavista asioista:

- ”- luovutus vapaaseen liikkeeseen
- passitus
- tullivarastointi
- sisäinen jalostus
- tullivalvonnassa tapahtuva valmistus
- väliaikainen maahantuonti
- ulkoinen jalostus.” (Melin 2011, 256.)

Suosituin tullimenettely tavaroiden vapauttamiseksi ja vapaalle liikkuvuudelle on tullien kerääminen ja verojen maksaminen sekä kauppapoliittisten toimenpiteiden soveltaminen. Menettelyt ovat sisäinen jalostus, tullivarastointi, tullivalvonnan alainen tuotanto ja väliaikainen tuonti. (Melin 2011, 257.)

Tavarat, jotka ovat kauttakulkuutilassa, jotka eivät liity EU:hun ja joista maksetaan tulleja ja veroja, liikkuvat EU:n kautta tullin valvonnassa. EU:ssa passitusasiakirja T1 myönnetään tällaisille tavaroille saapumistullitoimipaikassa, esimerkiksi satamasta tai lentokentältä, minkä jälkeen voidaan siirtyä seuraavaan tullimenettelyyn. (Melin 2011, 257.)

Tulliviranomainen vastaanottaa tiedot etukäteen EU:hun saapuvista tavaroista ja niistä poistuvista tavaroista. Jos tarjotaan sähköisiä turvatietoja. Tämä vas-

taa oikeusperustaa tietojen turvallisuuden, tietosisällön varmistamiseksi ja on tullikoodeksin täytäntöönpanoa koskevassa asetuksessa.

Ilmoituksesta riippuen tietoturvaa koskevat tiedot muuttuvat. Turvallisuustieto sisältää tietoa tuotteesta, sen kuljetus, rahti maksaa, mitä reittiä seurata ja toimijoiden toimitusketjun. (Melin 2011, 258–259.)

Tämä on luettelo tullikoodeksin määräysten mukaisesti yleisessä saapumisilmoituksessa yksilöitävistä tarvittavista tiedoista:

- ”- tavanaerittelyjen määrä (=ilmoituksella ilmoitettavien erilaisten tavanaerien määrä)
- lähetysten ainutkertainen viitenumero (=ilmoittajan oma viitenumero)
- kuljetusasiakirjan numero
- lähettäjä (joko EORI-numero tai nimi- ja osoitetiedot)
- yleisilmoituksen jättävä henkilö (EORI-numero)
- vastaanottaja (joko EORI-numero tai nimi- ja osoitetiedot)
- liikenteenharjoittaja (= kuljetusyhtiö joka tuo)
- aktiivisen kuljetusvälineen tunnus ja kansallisuus rajalla
- kuljetuksen viitenumero (= lennon tai junan numero)
- ensimmäisen saapumispaikan koodi (= saapumistullitoimipaikan koodi)
- päivä ja aika, jolloin ensimmäiseen saapumispaikkaan saavuttiin yhteisön tullialueella (= arvioitu saapumisaika, eli ETA)
- kauttakulkumaiden koodit
- lastauspaikka (maakoodi + paikan nimi)
- purkauspaikan koodi (maakoodi + paikan nimi)
- tavanaerittelyn järjestysnumero (jokainen kuvaukseltaan erilainen tavara ilmoitetaan omalla tavanaerittelyllä)
- tavarankuvaus
- kollojen laji
- Kollimäärä
- lähetysmerkinnät (=kollojen tunnistemerkinnet)
- konttien numerot (jos kuljetetaan konteissa)
- tavarankoodi (tavarankodilla vähintään 4 numeron tarkkuudella)
- bruttopaino (kg)
- vaarallisten tavaroiden koodi (YK) (jos tavara luetaan vaarallisiin aineisiin)
- sinetin numero (jos sinetöity)

- kuljetuksen maksutavan koodi
- ilmoituksen päivämäärä
- allekirjoitus/varmennus
- muut erityisolosuhteet (koodi, jos sovelletaan jotakin erityisolosuhdetta, joka voi vaikuttaa siihen, mitä tietoja on pakko antaa).” (Melin 2011, 259.)

3.4 Laskutus

Jokaisen yritystoimintaa harjoittavan yrityksen on pidettävä kirjaa työstään. Kirjanpito on olennainen osa verojen maksamista veronmaksajille, mutta päätehtävänä on tunnistaa yrityksen liiketoiminnan tulokset. Toiminnan tulosten perusteella tuloista maksettavien verojen ja muiden maksujen määrä määritetään ja säännellään lailla. (Lindvall 2019, 9.)

Tilit voidaan luoda sekä kirjanpidosta että kirjanpidon osasta, jossa sovelletaan osittaisia tilinpäätöksiä (laskutus, myynti ja myyntisaamiset, palkanlaskenta ja varasto). Osittaiset kirjanpitotiedot olisi tallennettava tiettyyn järjestykseen, jossa on selvästi nähtävissä, mitä kuluja vastaanotettiin ja mitä laskuja annettiin uudelleen lopullisille asiakkaille. Jotta voit helposti tarkistaa koko tietoketjun, johon se tallennetaan, mihin järjestykseen ja kenelle. (Lindvall 2019, 9.)

Periaatteessa yritykset myyvät palvelujaan toisilleen luotolla laskutuksen kautta. Nämä laskut ovat myöhemmin myyntisaamiset ja ostajalle tämä lasku pitää ostaa kustannuksella, mikä lisää osto velat vastaavasti. Myyjä voi lähettää laskut ostajalle postitse paperimuodossa. Jos myyjä ja ostaja ovat sopineet keskenään, laskut voidaan lähettää sähköpostitse tai verkkolaskuohjelmalla. (Lindvall 2019, 15.)

Yleensä yrityksissä tilejä valvoo erillinen henkilö, jonka on tarkistettava huolellisesti lähtevät tiedot. Se sisältää seuraavat tiedot: asiakkaan tiedot, tuotteen tai palvelun, maksu- ja toimitusehdot ja määrä viivekorke. Maksut sisältävät myös kaikki erilaiset hinnankorotukset, kuten paperilaskun tai kuljetukseen liittyvät lisämaksut. Pääsääntöisesti kaikki ylimääräiset kulut on neuvoteltu etukäteen asiakkaan kanssa tai asiakkaalle, ja lisäkustannukset on määritelty sopimuksessa tai asiakkaalle tehdyssä tarjouksessa. Laskutusta valvovan

työntekijän tehtäviin kuuluu myös tehtäviä, kuten laskujen maksamisen tarkistaminen, maksumuistutusten lähettäminen ja viivästyneiden korkomaksujen laskuttaminen. (Lindvall 2019, 15.)

Ostoreskontra on myös osa kirjanpitoa, ja sen tehtävänä on seurata selkeästi yrityksen ostoja tai velkoja muille organisaatioille. Ostoreskontra tarkistaa ostolaskut, mikä luo luottamusta tietoihin. Tarkastus sisältää tietojen täsmäytyksen ostotilausnumeroiden tai lähetyslomakkeen perusteella, joka on vastaanotettu tälle lastille tai palvelulle. Kun ostolasku kirjataan, kulut siirretään suoraan toimittajan kustannuksella huomioon. (Lindvall 2019, 17.)

Ostoprosessi koostuu seuraavista vaiheista:

- ”1. tilaus- ja toimitusprosessi
2. ostolaskun vastaanotto
3. ostolaskun tiliöinti
4. ostolaskun automaattihyväksyntä tilaukseen/sopimukseen perustuen tai ostolaskun tarkistus ja hyväksyntä organisaation toimesta
5. maksatus
6. täsmäykset ja jaksotukset
7. arkistointi.” (Lahti & Salminen 2014, 53.)

Aiemmin osto suoritettiin paperilaskulla. Meidän aikamme pienyritykset voivat myös yhdistää palvelun sähköisten laskujen käsittelyyn edulliseen hintaan kirjanpito- tai pankkipalvelujen puitteissa. (Lahti & Salminen 2014, 53.)

Paperiset laskut liikkuvat hitaammin tai eivät saavuta vastaanottajaa ollenkaan, näkyvät kirjanpidossa vasta hyväksymiskierron jälkeen, vaativat manuaalisia työvaiheita ja tallennuksen. Samoin kuin kaikki paperilaskut tallennetaan tiettyyn kansioon, ja jos sinun on tarkistettava jotain, sinun on jopa säilytettävä fyysinen arkisto löytääksesi laskun tarvittaessa. Ja myös tarkastajat ottavat kätevästi kopioita kuukausittaisten kirjanpitoraporttien tekemiseen ja tilien pitämiseen järjestyksessä. Paperilaskujen käsittelyssä on paljon manuaalista työtä ja paperikustannuksia. (Lahti & Salminen 2014, 54.)

Sähköisellä käsittelyllä nopeutetaan ostolaskujen läpimenoaikaa ja parannetaan kontrollia. Tallennus tehdään sähköisessä muodossa, eikä paperisia tai

skannattuja laskuja tarvitse etsiä, vaan ne on helppo ja nopea löytää. Myöskään tarkastajan ei tarvitse pitää erillistä paperiarkistoa, vaan hän voi tarkistaa kaikki laskut ja tehdä kirjanpidon raportit, kun kirjautuu sisään sähköiseen arkistoon. Tämä säästää huomattavasti aikaa ja vaivaa. Ylimääräisiä paperikustannuksia ei tule. (Lahti & Salminen 2014, 54.)

Sähköinen ostolaskuprosessi sisältää seuraavat vaiheet:

- ”1. Ostolasku vastaanotetaan suoraan käsittelyjärjestelmään verkkolaskuna tai ostolasku vastaanotetaan paperilla ja se skannataan ostolaskujen käsittelyjärjestelmään. Laskun perustiedot tallentuvat automaattisesti.
  2. Ostolasku tiliöidään järjestelmässä automaattisesti tai manuaalisesti.
  3. Ostolasku lähetetään sähköiseen tarkastus- ja hyväksymiskiertoon joko manuaalisesti tai automaattisesti erikseen määriteltyjen kierrätysääntöjen mukaan.
  4. Ostolaskun tarkastaja ja hyväksyjä hyväksyvät laskun.
  5. Hyväksytyt laskut kirjautuvat automaattisesti ostoreskontraan.
  6. Ostoreskontrasta muodostetaan maksuaineisto, joka siirretään pankkiin.”
- (Lahti & Salminen 2014, 54–55.)

Ennen kuin myyntilaskuja lähetään sähköisessä muodossa, ne tehdään alun perin manuaalisesti tai laskut luodaan järjestelmään tallennettujen tietojen perusteella. Perinteinen laskutus voi olla hyvin aikaa vievää. Tämä ei tietenkään ole ongelma, jos tilauksia tai hankkeita ei ole paljon, mutta mitä enemmän tilauksia tai projekteja on, sitä tärkeämpää on toimia tehokkaasti. On normaalia, että laskutusyritykset tarkistavat tietoja toisesta järjestelmästä tai luetteloista, jotka tallennetaan uudelleen todelliseen laskutusjärjestelmään. (Lahti & Salminen 2014, 85.)

”Seuraavassa on lueteltu esimerkkejä erityyppisistä myyntilaskutusprosesseista:

1. käteismyynti
2. verkkokauppa
3. tilausperusteinen myynti
4. sopimusperusteinen myynti
5. projektiperusteinen myynti
6. prosessi- tai aikaperusteinen myynti

7. edelleenlaskutus

8. manuaalilaskutus.” (Lahti & Salminen 2014, 86.)

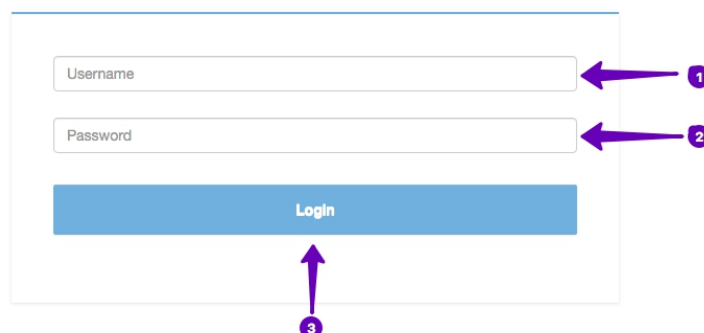
Digitaalisen tekniikan käytössä on kaksi periaatetta: itsepalvelu ja järjestelmän tietojen käyttöönotto. Ensimmäisessä vaiheessa oletetaan, että maksutiedot ja maksutapahtumat tehdään maksu- tai ennakkomaksujärjestelmiin työntekijöiden tai suoraan asiakkaiden tai kumppaneiden liiketoiminnan aikana. Toinen vaihe liittyy siihen, että saadaan tiedot suoraan tietojen lähde, mikä käytännössä tarkoittaa sitä, että laskutusjärjestelmä pyrkii automaattisesti saamaan tietoja muista sovelluksista tai moduuleista, joissa tämä tieto on jo olemassa. (Lahti & Salminen 2014, 86.)

4 OHJELMAN NELJÄN TOIMINNON KÄYTTÖOHJEET

Tässä osassa kuvataan, ohjelman neljän toiminnon käyttö, kenttien vaiheittainen täyttö sekä asiakirjan lopullinen tulos ja ulkoasu sekä miten ja missä muodossa ohjelma tallentaa asiat.

Jos halutaan aloittaa työskentely ohjelmassa, on kirjaututtava sisään. Jokaisella asiakasyrityksellä on oma henkilökohtainen pääsy ohjelmaan. Ohjelman voi käynnistää painamalla ohjelman kuvaketta, joka on ladattu työpöydälle. Tekstin kuvat on otettu demoversiosta, jota voi kokeilla sivustolla <https://logistics.tpoint.fi/>

Ohjelman käyttö alkaa ohjelman käynnistämisellä.

Kuva 4. Tpoint-ohjelman etusivu.

Kirjautumisessa annetaan käyttäjänimi ja salasana.

1. Käyttäjän (tai yrityksen) nimi, saadaan ohjelman kehittäjältä, kun hyväksytään kaikki ehdot ja tehdään sopimus yritysten välillä.
2. Käyttäjän (tai yrityksen) salasana, tuotetaan kehittäjäohjelmassa.
3. Painetaan "Enteriä", ja ohjelma käsittelee tiedot ja käynnistää ohjelman työpöydälle.

Tunnistautuneelle käyttäjälle sivu, joka näyttää käyttäjälle luettelon kaikista yrityksen töistä kotisivutaulukossa.

Client	Order	Päivämäärä	Order Type	Merkit	Consignor	Consignor Ref	Consignee	Consignee Ref	Allekirjoite
	0370	05.11.2020							☐
	0369	04.11.2020							☐
	0368	04.11.2020							☐
	0367	04.11.2020							☐
	0366	09.10.2020							☐
	0365	08.10.2020							☐

Kuva 5. Tpoint-ohjelman tilaukset.

Kaikki työ alkaa tilauksen luomisesta pääsivulle. Kun käyttäjä on tunnustautunut ohjelmaan, hän tulee Tilaukset-sivulle. Ohjelma määrittää numeron automaattisesti, kun uusi tilaus luodaan. Kuvassa 5 nähdään sana **Orders** sinisessä kehyksessä, ja näiden tilausten luettelon ja niiden numeroinnin alapuolella nuolet näyttävät järjestystä. Jos halutaan luoda uusi tilaus, valitaan sana **New order**, joka on myös korostettu kuvan sinisessä kehyksessä. Napsauttamalla tätä painiketta seuraava ikkuna tulee näkyviin, (ks. kuva 6, s. 29).

Työnkulku - Finanssit - Käsitkirjat - Työkalut - Apu - **Order** Suodattimet Order 0371 Asettaa

print job Seuraava x

Job details	Etuliite	Número	Client	Päivämäärä	Merkki	Order Type	Consignor	Consignor Ref	Consignee	Consignee Ref	Allekirjoitettu
	0	371		06.11.2020							

Huomautukset -

Asiakirjat

Order	Container	Stock	CMR	Terminal	Import/Export	Transit	Cars	Bills	Invoices	Totals
0371										Total delta: -0.00 Exchange difference:

Invoices List

#	Veloitus	Text	Formula	Currency	Amount	Billed	Laskutettu	Currency
+								

Bills List

#	Invoice Item	Bill Item	Charge	Text	Formula	Currency	Amount
+							

Litteet

#	Filename

Yht.: 0

Pääkirjä +

Kuva 6. Tpoint-ohjelman työn yksityiskohdat.

Kun avataan yksityiskohtainen kenttä, joka ei liity suoraan tähän järjestykseen, tapauksen numerona näkyy **371**. Ylimmälle riville, joka on korostettu punaisella neliöllä, voidaan syöttää tarvittavat tiedot yrityksen tilauksesta. Ensimmäinen ikkuna on **Etuliite**, ja sille voidaan kirjoittaa kirjaimen arvo ennen numeroa, jos organisaatio haluaa sen. Esimerkiksi ohjelma pitää jokaisen asiakkaan tilaukset omilla numeroillaan. Seuraavasta ikkunasta valitaan asiakas eli **Client**, jolle tilaus suoritetaan suoraan. Seuraava on päivämäärä, mutta ohjelma antaa sen automaattisesti heti, kun napsautetaan uutta järjestystä. Sitten on **Merkki**-ikkuna, johon voidaan kirjoittaa ylimääräisiä tilausnumeroita tai linkkejä numeroihin, joiden avulla (esim. viitenumeron avulla) asiakkaan tiedot löytyvät nopeast. Tätä seuraa **Order Type** -ikkuna, johon voidaan merkitä, mihin tilaus liittyy, kuten purkamiseen tai lastaamiseen tai ajoneuvon lähettämiseen. Lopuksi ilmoitetaan myös niiden yritysten tiedot, jotka lähettävät ja vastaanottavat tämän tilauksen. Tiedot täytetään syöttämällä vastaanottajan nimi -**Consignor** ja sen viite -**Consignor ref** sekä vastaanottajan nimi - **Consignee** ja viite -**Consignee ref**. **Allekirjoitettu** on viimeinen ikkuna tilauksissa. Jos valitaan ruutu, ei voida tehdä mitään uudelleen järjestyksessä. Kaikki nämä tiedot syötetään yrityksen pyynnöstä, jos heidän organisaationsa tarvitsee sitä. Ohjelman ydin on, että ensin luodaan uusi järjestys, jossa nähdään kaikki tämän järjestyksen yhteydessä tapahtuneet toimet, (ks. kuva 7, s.30).

Order											
Job details	Etuliite	Numero	Client	Päivämäärä	Merkit	Order Type	Consignor	Consign	Consignee	Consign	Allekirjoitet
	0	371		06.11.2020	OOLU9852448	Container forwarding	METALWELL		LERO LOGIST		☐
Huomautukset											
Asiakirjat											
	Order	Container	Stock	CMR 1	Terminal	Import/Export 2	Transit 3	Cars	Bills 4	Invoices 5	Totals 6
	0371										Total delta: --- 0.00 Exchange difference:
	06.11.2020										
Invoices List											
	#	Veloitus	Text	Formula	Currency	Amount	Billed	Laskutettu	Currency	Lasku	
	+										
Bills List											
	#	Invoice Item	Bill Item	Charge	Text	Formula	Currency	Amount			
	+										
Liitteet											
	#	Filename									
		Yht.: 0									
Pääkirjä											

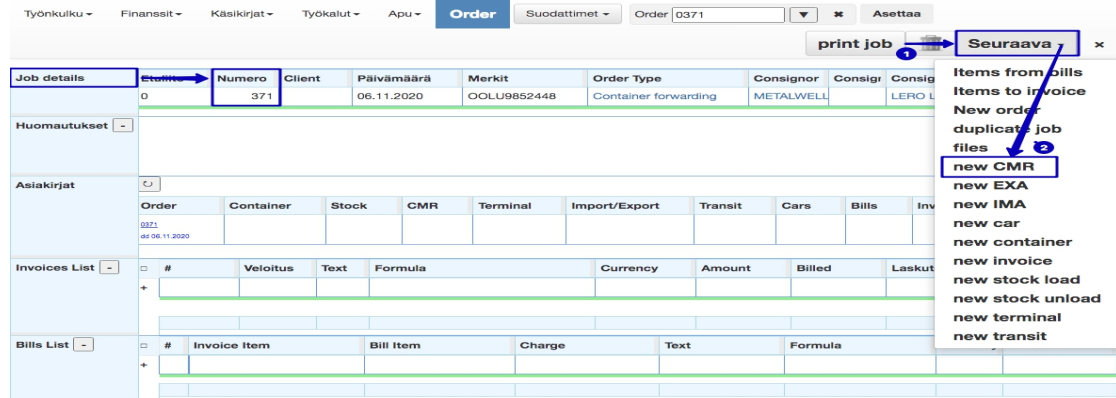
Kuva 7. Tpoint-ohjelman asiakirjat.

Tilaustiedot syötetään ja nähdään, kuinka ikkunat täytetään. Seuraava punaisella neliöllä merkitty kenttä viittaa kaikkien tilauksen kannalta merkityksellisten asiakirjojen käsittelyyn ja näyttää myös kaikki saapuvien laskujen ja laskujen tiedot täytetystä tilauksesta. Tilaukset-vyöhykkeellä tiedot, tilausnumero ja sen luomispäivä tarkistetaan automaattisesti. Edelleen numeroiden alla ovat seuraavat asiat:

1. **CMR** - tämä kenttä täytetään myös automaattisesti, kun julkaistaan asiakirja.
2. **Import/Export** - tämä kenttä täytetään myös automaattisesti, kun julkaistaan asiakirja.
3. **Transit** - tämä kenttä täytetään myös automaattisesti, kun julkaistaan asiakirja.
4. **Bills** - tämä solu ilmoittaa kaikkia saapuvia laskuja, joita ei syötetä suoraan tähän tilaukseen.
5. **Invoices** - tämä solu näyttää tietoja siitä, kuinka monta laskua asiakkaalle on annettu tästä tilauksesta.
6. **Totals** - tämä solu ilmoittaa tietoja, jotka näyttävät tietoja tämän tilauksen tappiota tai voittoa.

4.1 CMR

Kun jatketaan samasta järjestysnumerosta 371, jota käsiteltiin edellä, nähdään ohjelman toimintatapa. Oikeassa yläkulmassa on **Seuraava**-painike, jota napsauttamalla saadaan seuraava toiminto, joka halutaan suorittaa. Tässä tilanteessa valitaan CMR-toiminto, ts. luodaan uusi asiakirja.

Kuva 8. Tpoint-ohjelman uusi CMR asiakirja.

The screenshot shows the Tpoint software interface for creating a new CMR document. The form contains the following fields:

- Order: 0371
- Prefix: CMR
- Number: 180
- CMR Date: 06.11.2020
- Container: OOLU9273659 (highlighted with a blue box and a red arrow)
- EXA/IMA: (empty)
- Stock Load: (empty)
- Consignor: METALWELL (highlighted with a green box)
- Consignor Text: METALWELL HARDWARE & TOOLS CO LTD. UNIT F, 26/F., BILLION PLAZA 2, 10 CHEUNG YUE STREET, CHEUNG SHA WAN, KOWLOON, HONG KONG, CHINA (highlighted with a blue box)
- Consignee: LERO LOGISTICS GROUP LLC (highlighted with a green box)
- Consignee Text: LERO LOGISTICS GROUP LLC INN: 7729644398 /KPP: 772901001 MICHURINSKY PR-T H.10 KORP.1 (highlighted with a blue box)
- Agent/Delivery: (empty)
- Agent/Delivery Text: OOO "SEVERNAYA ZVEZDA A&P" LIC. 10013/200111/10059/3 MOSKOVSKAYA OBLASTNAYA TAMOZHNYA, KOLOMENSKIY T/P, CODE 10013080 PR. AVTOMOBILISTOV, D. 8. 140412 MOSKOVSKAYA OBL., G.KOLOMNA, RUSSIA (highlighted with a blue box)

Kuva 9. Tpoint-ohjelman uusi CMR asiakirja osa 1.

Kuvan 9, punaiset nuolet osoittavat, että ohjelma ottaa tiedot automaattisesti tilauksesta. Seuraavaksi numerolla 1 syötetään esimerkiksi konttien numero. Numerolla 2 määritetään lähettäjän täydelliset tiedot, jotka asiakas lähettää. Numerolla 3 määritetään vastaanottajan täydelliset tiedot, ja asiakas tarjoaa ne myös siellä. Numerolla 4 määritetään sen paikan yksityiskohdat, jossa ta-

varat puretaan, jos se eroaa vastaanottajan osoitteesta. Nämä tiedot saadaan asiakkaalta. Nuolet on korostettu vihreillä neliöillä. Jos ohjelmaan on kerran luotu vastaanottajan ja vastaanottajan tiedot, ohjelma löytää tiedot automaattisesti ensimmäisten kirjainten perusteella, eikä niitä tarvitse syöttää manuaalisesti. Kun valitaan lähettäjä, tiedot sisältävä teksti täytetään automaattisesti. Tämä on vain osa CMR:n täytettyjä tietoja.

Seuraavaksi täytetään yrityksen tiedot, jotka liittyvät tilauksen toimitukseen (ks. kuva 8, s. 31 jossa asia on merkitty sinisellä neliöllä). Jos asiakas tilaa auton itse, tiedot vastaanotetaan asiakkaalta, mutta jos työ sisältää toimituksen järjestämisen, tiedot syötetään itsenäisesti.

Toinen vaihe on määrittää vetoauton numero ja perävaunun numero. Punaiset nuolet vyöhykkeillä:

- ❖ **Carrier** – tiedot voidaan vapauttaa automaattisesti, jos ohjelmaan on kerran syöttänyt kuljetusliikkeen tiedot.
- ❖ **Signature** – ohjelma tarjoaa valikoiman paikkoja, joiden allekirjoitus on tässä asiakirjassa.
- ❖ **Truck** – kun toiminta 2 ja toiminta 3 suoritetaan, siniset neliöt, sarakkeessa näkyy auton täydellinen rekisterinumero automaattisesti.

Carrier														
Carrier Text	000 VANSOON FIR00909231313032 RUS/053/08410													
Signature	Logistics													
Truck	O679AY799 /													
Trailer	BH170277													
Truck	O679AY799 // BH170277													
Truck Country														
Driver														
Kohteet	Sort	Goods	TARIC Code	Qty	Units	Qty 2	Units 2	Weight	Weight Net	Volume	Prev Code	Prev Number	Prev Date	CN
	1	ROTARY HAMMER	8467219100	125	PK			2300						
	2	SCREW DRIVER	8467219900	110	PK			1890						
	3	CIRCULAR SAW	8467223000	200	PK			3750.00						
	4	JIG SAW	8467229000	100	PK			2275						
	5	ANGLE GRINDER	8467295100	420	PK			5796.1						
	6	POLISHER	8467295900	50	PK			650.00						
				1005		0		16661.10	0.00	0.00				
Loading	KOTKA													
Border	VAALIMA													
Discharge	RUSSIA.DZERZINSK													
Final Destination	RUSSIA.N.NOVGOROD REGION													

Kuva 10. Tpoint-ohjelman uusi CMR asiakirja osa 2.

Seuraavassa on tietoja tuotesäiliön sisällöstä sarakkeissa:

- ❖ **Sort** – rivien lukumäärä, jotka numeroidaan automaattisesti täytettäessä
- ❖ **Goods** – tuotteen nimi
- ❖ **TARIC code** – tuotteen tullikoodi

- ❖ **Qty** – määrä tilaa
- ❖ **Units** – pakkaustyyppi
- ❖ **Weight** – tämän tuotteen nimen paino.

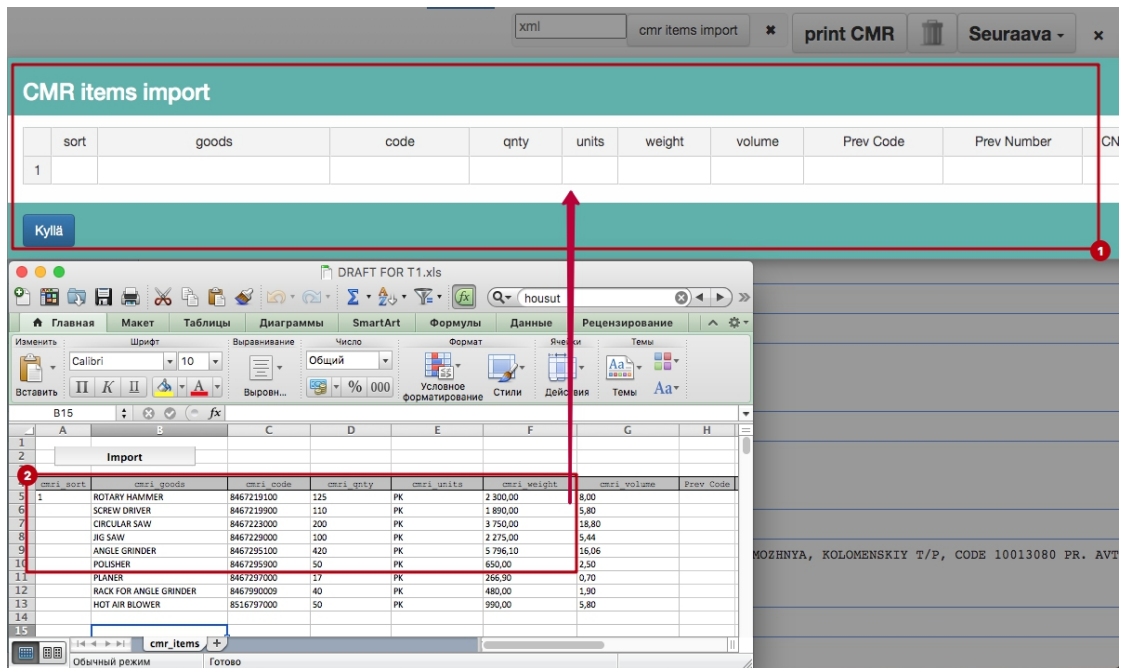
The screenshot shows the Tpoint application interface for a CMR document. The top navigation bar includes 'Työnkulku', 'Finanssit', 'Käsikirjat', 'Työkälyt', 'Apu', and a blue 'CMR' button. Below this, there are buttons for 'Suodattimet', 'CMR', 'CMR180', and 'Asettaa'. A 'print CMR' button is highlighted with a red circle and labeled '1'. A dropdown menu is open next to it, showing options like 'cmr export', 'cmr items import', 'copy CMR', 'fill-in', 'fill-in full', 'new EXA', 'new re-export', 'new terminal', 'new transit', 're-export declaration', and 'update container info'. The 'cmr items import' option is highlighted with a red box and labeled '2'.

Consignee Text	LERO LOGISTICS GROUP LLC INN: 7729644398 /KPP: 772901001 MICHURINSKY PR-T H.10 KORP.1																												
Agent/Delivery																													
Agent/Delivery Text	OOO "SEVERNAYA ZVEZDA A&P" LIC. 10013/200111/10059/3 MOSKOVSKAYA OBLASTNAYA TAMOZHNYA, KOLOMENSKI																												
Carrier																													
Carrier Text	OOO VANSON FIRU0909231313032 RUS/053/08410																												
Signature	Logistics																												
Truck	O679AY799 /																												
Trailer	BH170277																												
Truck	O679AY799 // BH170277																												
Truck Country																													
Driver																													
Kohteet	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Sort</th> <th>Goods</th> <th>TARIC Code</th> <th>Qty</th> <th>Units</th> <th>Qty 2</th> <th>Units 2</th> <th>Weight</th> <th>Weight Net</th> <th>Volume</th> <th>Prev Code</th> <th>Prev Number</th> <th>Prev Date</th> <th>CN</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>+</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Sort	Goods	TARIC Code	Qty	Units	Qty 2	Units 2	Weight	Weight Net	Volume	Prev Code	Prev Number	Prev Date	CN	+													
Sort	Goods	TARIC Code	Qty	Units	Qty 2	Units 2	Weight	Weight Net	Volume	Prev Code	Prev Number	Prev Date	CN																
+																													

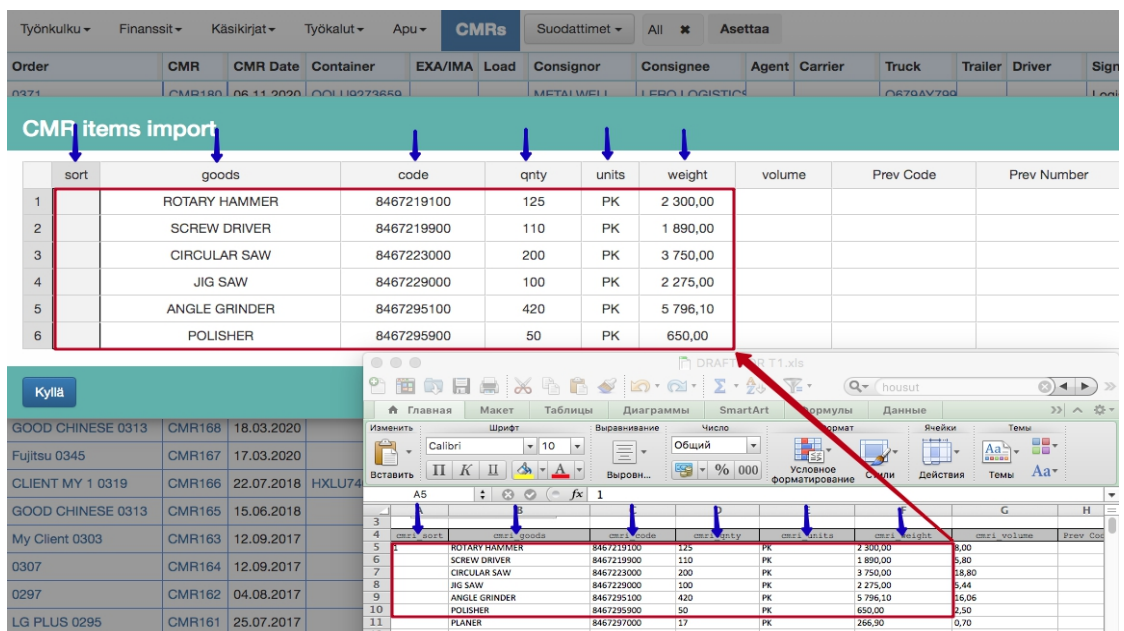
Kuva 11. Tpoint-ohjelman uusi CMR asiakirja osa 3.

Nämä tiedot voidaan syöttää manuaalisesti, jos esimerkiksi on olemassa 1–3 asentoa, mutta jos on enemmän, ohjelman voi ladata tiedot säännöllisesti Microsoft Excel -muodossa. Tämä näyttää tältä.

Kuvassa 11 näytetään vaiheet, mistä pitää klikata, ja kuvassa 12 näytetään, mikä ikkuna avautuu, se on merkitty punaisella numerolla 1. Tieto näkyy Microsoft Excel -muodossa, jossa tehdään tietojen kopiointi ja siirtäminen ohjelmaan, merkitty punaisella neliöllä numerolla 2.

Kuva 12. Tpoint-ohjelman uusi CMR asiakirja osa 3/1.

Kuva 13. Tpoint-ohjelman uusi CMR asiakirja osa 3/2.

Kuva 13 näyttää, miltä ohjelma näyttää tietojen kopioinnin jälkeen. Kuvasta 10 nähdään, miltä ohjelma näyttää, kun tiedot kopioidaan yksinkertaisesti. Myös

(kuva 10, s. 33). näkyvät myös seuraavat kohteet:

5. ilmaisee paikan, jossa säiliö ladataan
6. määrittää rajanylityspaikan
7. määrittää toimituspaikan
8. määrittää purkamispaikan

Suodattimet	
CMR	CMR180
Asettaa	
print CMR	
Seuraava - x	
Incoterms	1 FOB-NINGBO DELIVERY CONTRACT No ME053/18 FROM 09.01.18
Container info	2 1x40' HC OOLU9273659 SEAL: OOLEDC2536
Packing	3 T2018004-1 dd 19/06/18
TIR	
Invoice	4 T2018004-1 dd 19/06/18
Documents	
Special	
Special Notes	5 OOO "SEVERNAYA ZVEZDA A&P" LIC. 10013/200111/10059/3 OSKOVSKAYA OBLASTNAYA TAMOZHNYA, KOLOMENSKIY T/P, CODE 10013080 PR. AVTOMOBILISTOV, D. 8. 140412 MOSKOVSKAYA OBL., G.KOLOMNA, RUSSIA
Carriers remarks	6 ARRIVAL VESSEL: 07.08.2018 MAASHOLM 039 CONTAINER RETURN: KOTKA STEVECO DEPOT
Issued At	7 KOTKA
Trip Terms	
Trip Marks	
Trip Trailer VIN	
Trip Driver	
Driver Password	

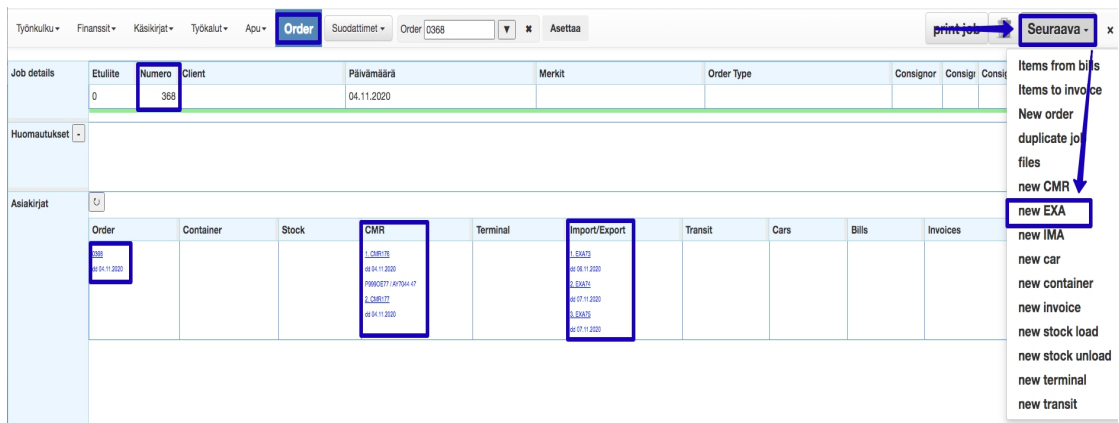
Kuva 14. Tpoint-ohjelman uusi CMR-asiakirja, osa 4.

1. Määrittää toimitusehdot.
2. Määrittää konttien tiedot, niiden numerot, koon ja sinettien numerot.
3. Määrittää saateasiakirjan numero eli pakkausasiakirja.
4. Määrittää saateasiakirjan laskun numeron.
5. Määrittää tullipiste, johon auton pitäisi saapua lisätoimia varten.
6. Tämä sarake sisältää ohjeet kuljetusyritykselle, nimittäin kuljettajalle. Tällöin kontti palaa tyhjänä Kotkaan Steveco varustamolle.
7. Määrittää sijainnin, jossa tämä asiakirja luotiin.

Kaikkien rivien täyttämisen jälkeen sanat **print CMR** on korostettu punaisella neliöllä. Napsauttamalla sitä ohjelma tallentaa tietokoneelle Excel-muodossa CMR180-nimisen asiakirjan, joka on opinnäytetyön liitteessä 1.

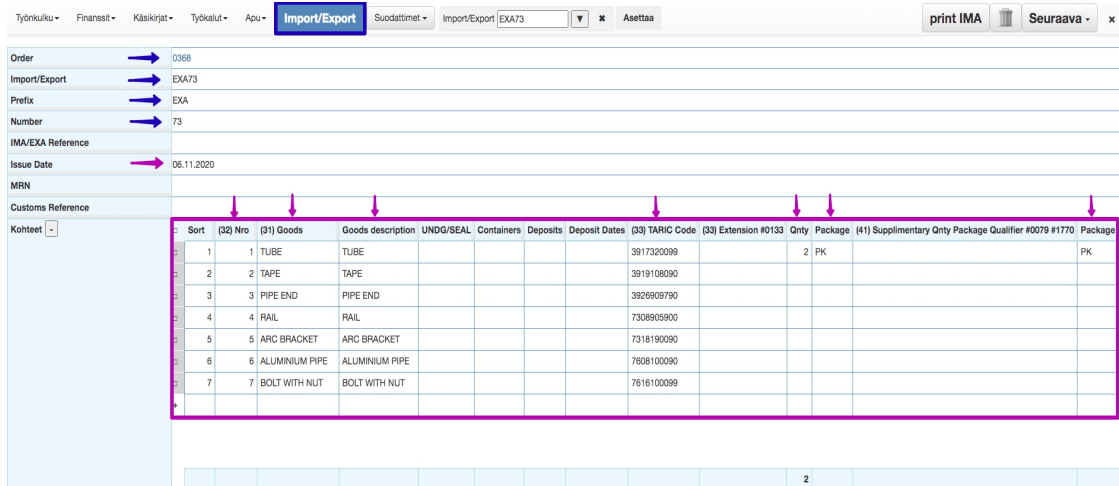
4.2 Vienti-ilmoitus ja tuonti-ilmoitus

Seuraavassa esittelen ohjelman toiminnot **Vienti** eli vienti-ilmoitus ja **Tuonti** eli tuonti-ilmoitus. Näiden asiakirjojen täyttämässä tarvittavat tiedot ja muoto ovat samanlaiset. Ohjelman automatiikka helpottaa käyttäjää, kun tämä luo asiakirjan tai syöttää tietoja. Kuten edellä mainittiin, ohjelman käytössä kaikki alkaa tilauksen luomisesta, jossa voidaan valita, mitä toimia tehdään. Ohjelman avulla esimerkiksi aiemmin tehdystä CMR-asiakirjasta saadaan asiat samaan järjestykseen vienti- tai tuonti-ilmoitukseen. Tällöin valitaan Tilausvalikosta uusi vienti (EXA) tai uusi tuonti (IMA) kuvan 15 mukaisesti.

Kuva 15. Tpoint-ohjelman uusi Vienti/Tuonti-asiakirja.

Olla uuden järjestyksen 368. Sisällä voidaan nähdä, että täällä annetaan CMR- ja vienti-ilmoitukset. CMR:n luomisessa valitaan tietyt asiat. Kuvan 15 mukaisesti napsautetaan ensin Seuraava ja valitaan sitten asiakirja, halutaan luoda. Sen jälkeen valitaan uusi EXA (vientii ilmoitus).

Kuva 16. Tpoint-ohjelman uusi Vienti/Tuonti-asiakirja, osa 1/1.

Kuten kuvasta 16 nähdään, sininen neliö näyttää kohtaa tuonti/vienti, ja siitä asiakirja julkaistaan. Siniset nuolet osoittavat kentät, joihin ohjelma on syöttänyt tiedot automaattisesti. Vaaleanpunaiset nuolet merkitsevät kentät, jotka järjestelmä täyttää automaattisesti ottamalla tietoja edellisestä tässä järjestyksessä annetusta asiakirjasta ja henkilökohtaisesta CMR:stä. Tämä on erittäin kätevä toiminta, kun käyttäjän tarvitsee vain tarkistaa tiedot ja lisätä vain ne tiedot vientii ilmoitukseen, joita CMR ei sisällä. Kuvissa 17 ja 18 näkyy Kohdeet-osiota, johon on lisättävä vähän tietoa.

Kuvissa 17 ja 18 näkyvät tiedot, jotka on täytetty automaattisesti. Ne on merkitty violeteilla kehyksillä ja vihreät nuolet osoittavat tietoihin jotka ovat ylimääräistä tietoa jotka eivät olleet edellisessä asiakirjassa, joten se täytetään manuaalisesti. Kuvan 17 sarakkeessa (38) paino on netto ja (46) tilastollinen arvo. Tämä on tietoa, joka sijaitsee Kohteet-alueella joka ei suoranaisesti liity tavaroiden nimeen, niiden määrään, painoon, hintaan ja sarakkeisiin (37) Menettely: 1000 - Yhteisötavaran lopullinen vienti vapaasta liikkeestä ilman edeltävää tullimenettelyä ja toinen (37) menettely: 999 - Ei kansallista menettelyä. Ohjelma tarjoaa vaihtoehtoja mitä menettyä kuuluu käyttää. Ohjelman tiedot syötetään tullin vaatimusten mukaisesti.

Kohteet	(35) Weight	(38) Weight Net	(39) Quota	(46) Statistical Value	(42) Price Code	(42) Price	Consignee	Additional Codes	Additional Documents	Additional Dates	(40) Previous Codes	(40) Previous Documents	(40) Previous Dates
	5.10	5.00	←→	82.50									
	0.40	0.40	←→	41.70									
	1.50	1.40	←→	80.42									
	144.00	135.00	←→	413.78									
	8.40	8.20	←→	111.21									
	339.60	321.60	←→	1569.52									
	0.70	0.70	←→	53.00									
	499.70	472.30		2352.13									

Kuva 17. Tpoint-ohjelman uusi Vienti/Tuonti-asiakirja, osa 2/1.

Kohteet	(37) Procedure #0128	(37) National code #0027
	1000	999
	1000	999
	1000	999
	1000	999
	1000	999
	1000	999
	1000	999

Kuva 18. Tpoint-ohjelman uusi Vienti/Tuonti-asiakirja, osa 3/1.

”Ilmoitetaan sarakkeen ensimmäisessä osassa se tullimenettely (koodiluettelo 0128), johon tavarat asetetaan. Koodi on kaksiosainen, josta ensimmäinen 2-numeroinen koodi osoittaa tällä ilmoituksella pyydetyn menettelyn ja toinen 2-numeroinen osa tätä ilmoitusta edeltäneen menettelyn”. (Tulli. 2008.)

Katso, miten vienti-ilmoituksen muut sarakkeet täyttyvät automaattisesti, mitkä ovat 1 – 14, koska ne on otettu ensimmäisestä asiakirjasta. Ohjelman käyttäjän tehtävä on vain tarkistaa tiedot.

(15) Country From	1	Finland
From	2	FI
(16) Route		
(17) Country To	3	Russian federation
To	4	RU
(18) Transport at arrival/departure	5	P999OE77/AY7044 47
Country of registration	6	RU
(26) Transport mode at arrival/departure		3
(21) Transport at border	7	P999OE77/AY7044 47
Country of registration		RU
(25) Transport mode at border	8	3
(19) Cnt		0
Containers		
(20) Incoterms	9	DDU
Place	10	ST.PETERSBURG CONTR
Incoterms Extra		
(22) Invoice Currency	11	EUR
Invoice Amount		
(23) Currency Rate		
(24) Deal Form	12	11
(27) Loading/Unloading		
(28) Payment Information		
(29) Exit/Entry customs	13	FI499300
Goods Location	14	HYVINKÄÄ VARASTOKATU 9
(30) Goods Location #0114 #0150		
Predeclaration Time		
Export Point Date		
Previous Codes		
Previous Documents		

Kuva 19. Tpoint-ohjelman uusi Vienti/Tuonti-asiakirja, osa 2.

(30) Goods Location #0114 #0150		
Predeclaration Time		
Export Point Date		
Previous Codes		
Previous Documents		
Previous Dates		
Additional Codes	1	N380
Additional Documents	2	363139 DATE 21.11.2018
Additional Dates	3	01.01.2016
Information Codes	4	30400;FIXFP
Information Texts		
Taxation Date		
Deferred payment		
Warehouse ID #0147		
Signature	5	Logistics
Declarant		
Phone		

Kuva 20. Tpoint-ohjelman uusi Vienti/Tuonti-asiakirja, osa 3.

Seuraavaksi katso kuva 20, joka näyttää myös ohjelman täyttämät kentät, mitkä ovat 1 – 5 saraketta.

Sen jälkeen katso kuva 21, vihreällä neliöllä korostettu kohta, jossa ovat tullille menevät viestit, kun koko asiakirja on täytetty ja valmis lähetettäväksi. Klik-

kaamalla tiedot menevät tullin ohjelmaan. Numeroilla 1 – 8 merkittyjen kenttien tiedot syötetään myös automaattisesti. Vain sinisellä neliöllä merkityssä kohdassa syötetään kaikkien vienti-ilmoituksessa olevien tuotteiden kokonaispaino.

Tulli Messages +		
Container		
Stock Unload		
Stock Load		
Function #0093		
Amendment/Cancellation Reason		
Cancellation Substituting Reference		
Request Correlation		
Pages		
(1) Type #0024	1	EX
Type Extension #0023	2	A
(2) Consignor/Exporter		
Consignor/Exporter	3	Rexel Finland Oy FI0980994 VARASTOKATU 9 05800 HYVINKÄÄ, FINLAND
(3) Pages		
(5) Total Items	4	7
(6) Total Packages	5	2
Total Weight	6	499,70
(7) Reference	8	ES/REOY 1 FROM 25.12.2013
(8) Consignee/Importer		
Consignee/Importer Text	7	OOO ELEKTROSKANDIA RUS INN7806427584 11 MAGNITOGORSKAYA STR 105
Declarant		
Buyer		
(14) Agent/Representative	8	Eurocrew Logistics Oy

Kuva 21. Tpoint-ohjelman uusi Vienti/Tuonti-asiakirja, osa 4.

Kuvassa 22 näyttää, kuinka viestit vaihdetaan ohjelmien välillä.

Time	Type	Ref	Storage	Transaction	MRN	Error	Text	XML
15.09.2020 21:38:02	tulli_attachments_extract	SEAEI00910330	ELEX20200915135716DDF6113	1-20200916-213801-463441953	20FI00000767006E9		FIExportResponse TPV Exit confirmat	<FIExportResponse xmlns_off="http://t...
15.09.2020 21:38:02	tulli_attachments_extract	SEAEI00910330	ELEX20200915135716DDF6113	1-20200916-213801-463441953	20FI00000767006E9		application/zip	
16.09.2020 21:38:01	tulli_download_complete	SEAEI00910330	ELEX20200915135716DDF6113	1-20200916-213801-463441953			notify	<ApplicationResponse xmlns="http://tu...
16.09.2020 21:38	tulli_download_request	SEAEI00910330	ELEX20200915135716DDF6113	2-20200916-213800-396418351			notify	<soapenv:Envelope xmlns:soapenv="h...
15.09.2020 16:57:55	tulli_attachments_extract	SEAEI00910330	ELEX20200915135716DDF6112	2-20200915-165754-394290287	20FI00000767006E9		FIExportResponse TLU: Release to ex	<FIExportResponse xmlns_off="http://t...
15.09.2020 16:57:55	tulli_attachments_extract	SEAEI00910330	ELEX20200915135716DDF6112	2-20200915-165754-394290287	20FI00000767006E9		application/zip	
15.09.2020 16:57:54	tulli_download_complete	SEAEI00910330	ELEX20200915135716DDF6112	2-20200915-165754-394290287			notify	<ApplicationResponse xmlns="http://tu...
15.09.2020 16:57:53	tulli_download_request	SEAEI00910330	ELEX20200915135716DDF6112	2-20200915-165753-396060001			notify	<soapenv:Envelope xmlns:soapenv="h...
15.09.2020 16:57:19	tulli_attachments_extract	SEAEI00910330	ELEX20200915135716DDF6111	1-20200915-165716-1280026399	20FI00000767006E9		FIExportResponse THY: Acceptance	<FIExportResponse xmlns_off="http://t...
15.09.2020 16:57:18	tulli_download_complete	SEAEI00910330	ELEX20200915135716DDF6111	1-20200915-165716-1280026399			notify	<ApplicationResponse xmlns="http://tu...

Kuva 22. Tpoint-ohjelman uusi Vienti/Tuonti-asiakirja, osa 5.

Vihreissä kehyksissä olevat viestit ovat tullilta. Taulukkoa luetaan alhaalta ylös. Ensimmäinen viesti on hyväksymissanoma tullilta. Tulli antaa samalla MRN numeron. Tässä tapauksessa toisessa ikkunassa nähdään, että zip-muodossa olevat liitetiedostot ovat saapuneet. Ylemmästä vihreästä ikkunasta ohjelma lähettää myös tiedoston, kun lasti on lähtenyt Euroopan unionista, jonka jälkeen tulli sulkee sen sähköisessä muodossa. Sekä tullin järjestelmä,

että yrityksen Tpoint-ohjelma saavat automaattisen viestin sulkemisesta ja tullin vahvistustiedoston.

4.3 Laskutus

Kun on luotu tilaus ja syötetty tiedot kaikkiin eri asiakirjoihin, voidaan syöttää kustannuksia, jotka yrityksen on maksettava etukäteen, ja vasta sitten yhtiö julkaisee laskun asiakkaalle tehdystä työstä.

Jatketaan tilauksen 371 käsittelyä, koska siitä on kuvia saatavilla. Jos halutaan lisätä saapuvat kulut tähän tilaukseen, valitaan työkaluriviltä **Finanssit**, napsautetaan sitä ja näin avataan ikkuna, jossa on vaihtoehtoja. Tässä tapauksessa valitaan **Bills**. (ks. kuva 23).

Client	Order	Type	Merkki	Consignor	Consignor Ref	Consignee	Consignee Ref	Allekirjoitettu
	03	Laskujen maksut	liner forwarding	OOLU9852448	METALWELL	DELIVERY CONT	LERO LOGISTICS GRO	☐
	03	Exchange Rates			INUS		LLC BNS PARTNERS G	☒
	03	Veloitukset	liner forwarding		KUHNE NAGEL		LLC BNS PARTNERS G	CONTRACT ES/RE
	03	Tiilikartta						☐
	03	General Ledger						☐
	03	Rahavirta						☐

Kuva 23. Tpoint-ohjelman uusi ostolaskuasiakirja, osa 1.

Seuraava ikkuna avautuu, ja siinä on luettelo tulevista yrityksen tileistä. Se näyttää kuvan 24 mukaiselta.

Bill Ref	Supplier	Bill	Issue Date	Due Date	Marks	Currency	Amount	Paid	Maksujen nro	Bills Payment	Pay D	new bill
B1	Finnsteve	12346	14.04.2006	24.04.2006		EUR	13660.00	☒	2	BP7	23.04.2008	13660.00
B3	CMA	1	18.03.2007	25.03.2007		EUR	200.00	☒	1	BP6	20.04.2008	200.00
B4	MSC	4	22.03.2007	29.03.2007		USD		☐				
B5	OS-Agency	1234	08.05.2007	15.05.2007		EUR	195.20	☐				
B6	OS-Agency	12345	08.05.2007	15.05.2007		---	0.00	☒	1	BP41	03.05.2012	0.00

Kuva 24. Tpoint-ohjelman uusi ostolaskuasiakirja, osa 2.

Kuvan sininen kenttä osoittaa, että **Bills**-ohjelma on avannut luettelo saapuville tileille, nimkä jälkeen valitaan **Seuraava**. Sitten ikkunaan ilmestyy ehdotus luoda uusi tili. Kun napsautetaan **New bill**, ohjelma avaa seuraavan ikkunan, johon tiedot täytetään (kuva 25, s.41).

Ohjelma avaa kaavion, joka on täytettävä tiedoilla. Nämä tiedot on otettu saapuvasta laskusta, jonka yritys vastaanottaa postitse tai sähköpostitse.

Punaisen nuolen kohdalla olevan **Prefix**-kentän järjestelmä täyttää automaattisesti. Se määrittää myös itse saapuvan tilin sarjanumeron. Sitä seuraavat sarakkeet, joissa:

Työnkulkuväline: Finanssit - Käsikirjat - Työkalut - Apu - **Bill** Suodattimet Bill Steveco OY 44591 Asettaa print bill Seuraava x

Prefix → B
 Number → 148
 Bill Number 445963
 Supplier Steveco OY
 Issue Date 30.10.2020
 Due Date 13.11.2020
 Marks OOLU9852448
 Rate
 Currency EUR
 Amount
 Paid
 Paid Amount

Kohteet	#	Order	Veloitus	Text	Formula	Currency	Amount
+							

Notes +
 Pääkirjä +

Kuva 25. Tpoint-ohjelman uusi ostolaskuasiakirja, osa 3.

1. ilmoitetaan syötettävä ostolaskun numero.
2. ilmoitetaan yritys, joka laskutti palveluistaan.
3. ilmoitetaan, milloin lasku on tehty, laatimispäivämäärä.
4. Ilmoittaa, milloin se on tarpeen maksaa.
5. ilmoitetaan laskun syy tai tehdään muita muistiinpanoja.

Työnkulkuväline: Finanssit - Käsikirjat - Työkalut - Apu - **Bill** Suodattimet Bill Steveco OY 44591 Asettaa print bill Seuraava x

Prefix B
 Number 148
 Bill Number 445963
 Supplier Steveco OY
 Issue Date 30.10.2020
 Due Date 13.11.2020
 Marks OOLU9852448
 Rate
 Currency EUR
 Amount
 Paid
 Paid Amount

Kohteet	#	Order	Veloitus	Text	Formula	Currency	Amount
+		371					

Notes +
 Pääkirjä +

Kuva 26. Tpoint-ohjelman uusi ostolaskuasiakirja, osa 4/1.

Seuraavaksi syötetään yksityiskohtaiset tiedot, mitä **Kohteet**-osiossa on ikkunoita, jotka täytetään klikkaamalla nuolta, ja järjestelmä automaattisesti tarjoaa vaihtoehtoja, joista voidaan valita tai syöttää uudet tietoa manuaalisesti. (ks. kuva 26, s.41).

Kuten kuvasta 27 näkyy järjestelmä kehottaa valitsemaan tilausnumeron, johon tämä lasku kuuluu. Ohjelma tarjoaa myös vaihtoehdot, joita laskuun tulee.

Kuva 27. Tpoint-ohjelman uusi ostolaskuasiakirja, osa 4/2.

#	Order	Veloitus	Text	Formula	Currency	Amount
✓ 1		STEVECO PORT DUES	[OOLU9852448] port due	55	EUR	55
-					EUR	55.00

Kuva 28. Tpoint-ohjelman uusi ostolaskuasiakirja, osa 4/3.

Tässä vaiheessa on annettava manuaalisesti esimerkiksi konttien numero ja yksityiskohtaisempia tietoja, kuten kuvasta 28. Seuraava sarake **Formula** antaa automaattisesti palvelun määrän, koska nämä tiedot sisältyvät jo ohjelmaan. Tässä esimerkissä lasku koostuu useista kuluista, joista on erottelu jokaisella rivillä. Kuva 29 havainnollistaa, mitä tämä työvaihe näyttää.

Työnkulku ▾ Finanssit ▾ Käsikirjat ▾ Työkalut ▾ Apu ▾ **Bill** Suodattimet ▾ Bill Steveco OY 44591 ▾ * Asettaa

print bill 🗑️ Seuraava ▾ x

Prefix	B
Number	148
Bill Number	445963
Supplier	Steveco OY
Issue Date	30.10.2020
Due Date	13.11.2020
Marks	OOLU9852448
Rate	
Currency	EUR
Amount	99.00
Paid	☐
Paid Amount	

Kohteet	#	Order	Veloitus	Text	Formula	Currency	Amount
□	1	0371	STEVECO PORT DUES	{OOLU9852448} port due	55	EUR	55.00
□	2	0371	STEVECO AREX	STEVECO AREX	5,5	EUR	5.50
✓	3	371	STEVECO STORAGE	1-14 DAYS 20'DC - 2,75 euro/day	2,75*14	EUR	38.5
+		0371					
						EUR	99.00

Kuva 29. Tpoint-ohjelman uusi ostolaskuasiakirja, osa 4/4.

Tämä ei ole ainoa kustannus tässä järjestyksessä. Siksi kirjoitetaan seuraavan laskun tiedot, jotka koskevat myös tätä tilausta. Valitaan uudelleen **new bill** saapuva lasku samaan järjestykseen. Kuvasta 30 käy ilmi, miten tämä näkyy toimintaohjelmassa.

Työnkulku ▾ Finanssit ▾ Käsikirjat ▾ Työkalut ▾ Apu ▾ **Bill** Suodattimet ▾ Bill Steveco OY 44591 ▾ * Asettaa

print bill 🗑️ Seuraava ▾ x

Prefix	B
Number	148
Bill Number	445963
Supplier	Steveco OY
Issue Date	30.10.2020
Due Date	13.11.2020
Marks	OOLU9852448
Rate	
Currency	EUR
Amount	99.00
Paid	☐
Paid Amount	

Kohteet	#	Order	Veloitus	Text	Formula	Currency	Amount
□	1		STEVECO PORT DUES	{OOLU9852448} port due	55	EUR	55.00
□	2		STEVECO AREX	STEVECO AREX	5,5	EUR	5.50
□	3		STEVECO STORAGE	1-14 DAYS 20'DC - 2,75 euro/day	2,75*14	EUR	38.50
+							
						EUR	99.00

Items to job charges
bill items import
duplicate bill
new bill
new bills payment

Kuva 30. Tpoint-ohjelman uusi ostolaskuasiakirja, osa 5.

Työnkulku ▾ Finanssit ▾ Käsikirjat ▾ Työkalut ▾ Apu ▾ **Bill** Suodattimet ▾ Bill [Bill] ▾ * Asettaa

print bill Seuraava ▾ x

Prefix	B														
Number	149														
Bill Number	1														
Supplier	2														
Issue Date	3														
Due Date	4														
Marks	5														
Rate															
Currency	EUR														
Amount	Summa tule automatisesti														
Paid	☐														
Paid Amount															
Kohteet	<table border="1"> <thead> <tr><th>#</th><th>Order</th><th>Veloitus</th><th>Text</th><th>Formula</th><th>Currency</th><th>Amount</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>+</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	#	Order	Veloitus	Text	Formula	Currency	Amount	+						
#	Order	Veloitus	Text	Formula	Currency	Amount									
+															

Kuva 31. Tpoint-ohjelman uusi ostolaskuasiakirja, osa 6.

Kuva 25 sisältää ohjeet saapuvan laskun luomiseen. Seuraava on vain kuva 31 ilman selitystä. (Ks. kuva 32.)

Työnkulku ▾ Finanssit ▾ Käsikirjat ▾ Työkalut ▾ Apu ▾ **Order** Suodattimet ▾ Order [0371] ▾ * Asettaa

print job Seuraava ▾ x

Job details	Etuliite	Numero	Client	Päivämäärä	Merkit	Order Type	Consignor	Consigni	Consignee	Consigni	Allekirjoitet
	0	371		06.11.2020	OOLU9852448	Container forwarding	METALWELL	DELIVER	LERO LOGIST		☐

Huomautukset -

Asiakirjat	Order	Container	Stock	CMR	Terminal	Import/Export	Transit	Cars	Bills	Invoices	Totals
	0371 06.11.2020			1. CMR180 06.11.2020 0E79AV709 // BH170277		1. EXA70 06.11.2020			TOTAL BILLS: EUR 1160.50 Steveco OY 445963 06.10.2020 STEVECO PORT DUES: EUR 55.00 STEVECO AREX: EUR 5.50 Moscow Truck 2020-11-06062 06.10.2020 TRANSPORTATION: EUR 1100.00		Total delta: EUR -1160.50 Exchange difference:

Invoices List	#	Veloitus	Text	Formula	Currency	Amount	Billed	Laskutettu	Currency	Lasku
+										

Kuva 32. Tpoint-ohjelman kohta Asiakirjat.

Tässä vaiheessa valitaan tilaus 371 ja valitaan se. Kun sitä napsautetaan, avautuu ikkuna, jossa ovat kaikki tiedot tästä tilauksesta. Kuvassa 32 näkyy punainen korostus kohdasta **Asiakirjat**, joka osoittaa, mitä toimia suoritettiin.

Ikkuna, joka on merkitty numerolla 1, näyttää tilauksen luomisen numeron ja päivämäärän. Ikkuna, joka on merkitty numerolla 2, näyttää, missä järjestyksessä annettiin CMR-asiakirja, sen päivämäärän ja ajoneuvon numeron. Numerolla 3 merkitty ikkuna, näyttää, kuinka monta saapuvaa tiliä liittyy tähän työhön. Numerolla 4 merkitty ikkuna: näyttää maksamattomien saapuvien laskujen kokonaismäärän ja korostaa sen punaisella automaattisesti.

Edellä on tutkittu, miten lasku tallennetaan. Seuraavaksi tarkastellaan, miten luodaan lasku ohjelmaan asiakkaalle, joilla on tilaus.

Order	Container	Stock	CMR	Terminal	Import/Export	Transit	Cars	Bills	Invo
0371 06.11.2020			1,000000 06.11.2020 OOLU9852448		1,000000 06.11.2020			10796,0000 EUR 2020-03-30-10-2020 STEVECO AREX EUR 5,50 STEVECO STORAGE EUR 38,50 MoscowTruck 2020,11,09,0000 EUR 1100,00 STEVECO PORT DUES EUR 55,00 TRANSPORTATION EUR 1100,00 ALTENTEKh Ltd 2020,11,13,0000 EUR 1900,80 charge for goods EUR 1900,80 MoscowTruck 2020,11,13,0000 EUR 870,00 TRANSPORTATION EUR 870,00	

Kuva 33. Tpoint-ohjelman uusi myyntilaskuasiakirja.

Kuvassa 33 järjestelmä osoittaa, että ollaan tilauksessa 371. Seuraavaksi napsautetaan punaisella merkittyä **Seuraava**-painiketta ja valitaan kohteet **Items from bills**, koska ohjelma sisältää jo laskuja, jotka on toimitettava uudelleen asiakkaalle. Ne löydetään järjestelmästä ja valitaan automaattisesti rivit, jotka siirretään laskuun. Klikkaamalla **Items from bills** järjestelmä vie luokkaan **Bills Items**, jotka on merkitty sinisellä neliöllä. Laskutaulukosta löydetään saapuva lasku, joka on lähetettävä uudelleen asiakkaalle.

Supplier	Order	#	bl_item	Veloitus	Text	Formula	Currency	Amount	Add	Currency	Billed Amount
Steveco OY	0371	1		STEVECO PORT DUES	(OOLU9852448) port due	55	EUR	55,00	+		
MoscowTruck	0371	1		TRANSPORTATION	Transportation KOTKA - MOSCOW OOLU9852448	1100	EUR	1100,00	+		
ALTENTEKh Ltd	0371	1		charge for goods	charge for goods: Fuel briquettes of saw dust	21,120 tonn * 90 euro	EUR	1900,80	+		
MoscowTruck	0371	1		TRANSPORTATION	Transportation Moscow - Kotka OOLU9852448	870	EUR	870,00	+		
Steveco OY	0371	2		STEVECO AREX	STEVECO AREX	5,5	EUR	5,50	+		
Steveco OY	0371	3		STEVECO STORAGE	1-14 DAYS 20' DC - 2,75 euro/day	2,75*14	EUR	38,50	+		

Kuva 34. Tpoint-ohjelman uusi myyntilaskuasiakirja, osa 1.

Tämä on korostettu punaisilla neliöillä vasemmassa laidassa. Tässä tapauksessa Steveco Oy veloittaa kontista satamamaksuja. Oikealla puolella + merkki on korostettu vihreällä, ja kun sitä klikkaa, rivit siirretään automaattisesti laskulle. Seuraavaksi napsautetaan vasemmassa kulmassa sanaa **Työnkulku**. Tämän jälkeen klikataan **Orders** luettelosta kuvista 35–37 näkyy, mitä tietoja ohjelma tuottaa.

#	bl_item	Veloitus	Text	Formula	Currency	Amount	Add	Currency	Billed Amount
1		TRANSPORTATION	Transportation KOTKA - MOSCOW OOLU9852448	1100	EUR	1100.00	+		
1		charge for goods	charge for goods: Fuel briquettes of saw dust	21,120 tonn * 90 euro	EUR	1900.80	+		
1		TRANSPORTATION	Transportation Moscow - Kotka OOLU9852448	870	EUR	870.00	+		

Kuva 35. Tpoint-ohjelman uusi myyntilaskuasiakirja, osa 2.

Client	Order	Päivämäärä	Order Type	Merkit	Consignor	Consignor Ref	Consignee	Consignee Ref	Allekirjoitettu
	0371	06.11.2020	Container forwarding	OOLU9852448	METALWELL	DELIVERY CONT	LERO LOGISTICS GROUP LLC		☐
	0370	05.11.2020			INUS		LLC BNS PARTNERS GROUP		☒
	0369	04.11.2020	Container forwarding		KUHNE NAGEL		LLC BNS PARTNERS GROUP	CONTRACT ES/REI	☐
	0368	04.11.2020							☐

Kuva 36. Tpoint-ohjelman uusi myyntilaskuasiakirja, osa 3.

Kuvan 37 punainen neliö näyttää saapuvan laskun ja sen tiedot, jotka automaattisesti siirretään alueelle **Invoices list**, josta voidaan jatkossa tehdä lasku asiakkaalle. Sitten valitaan **Seuraava** oikeasta yläkulmasta, joka on korostettu vihreällä neliöllä, ja valitaan vihreän nuolen suunnasta **new invoice**. Ohjelmasta avataan **Invoice**-kohta, joka näkyy sinisenä neliönä. Sitten voidaan nähdä **Etuliite**-rivi. Kuten aiemmin on kuvattu, voidaan myös määrittää jokainen asiakas ennen numeroa. Tässä tapauksessa **Etuliite** on 0.

Työnkulku - Finanssit - Käskikirjat - Työkalut - Apu - **Order** Suodattimet - Order 0371 - Asettaa print job Seuraava - x

Job details	Etuliite	Numero	Client	Päivämäärä	Merkit	Order Type	Consignor	Consign	Consign
	0	371		06.11.2020	OOLU9852448	Container forwarding	METALWELL	DELIVER	LERO

Huomautukset

Asiakirjat

Order	Container	Stock	CMR	Terminal	Import/Export	Transit	Cars	Bills	Invoices
0371 06.11.2020			L_CMR109 04.06.11.2020 OETSAV798 / BH170277		L_EXA10 06.11.2020			TOTAL BILL: EUR 3965.80 Billed 07.11.2020 04 30.10.2020 STEVECO PORT DUES: EUR 55.00 STEVECO AREX: EUR 5.50 STEVECO STORAGE: EUR 38.50 Moscow Truck 2020-11-09:05:04 09.09.10.2020 TRANSPORTATION: EUR 1300.00 ALTERNATIVE Let 2020-11-09:05:04 09.10.11.2020 change in goods: EUR 1900.00 Moscow Truck 2020-11-13:05:04 13.11.2020 TRANSPORTATION: EUR 870.00	

Invoices List

#	Veloitus	Text	Formula	Currency	Amount	Billed	Laskutettu	Currency	Lasku
1	STEVECO PORT DUES	{OOLU9852448} port due	55	EUR	55.00			???	
2	STEVECO AREX	STEVECO AREX	5,5	EUR	5.50			???	
3	STEVECO STORAGE	1-14 DAYS 20'DC - 2,75 euro/c	2,75*14	EUR	38.50			???	
				EUR	99.00			???	

Items from bills
Items to invoice
New order
duplicate job files
new CMR
new EXA
new IMA
new car
new container
new invoice
new stock load
new stock unload
new terminal
new transit

Kuva 37. Tpoint-ohjelman uusi myyntilaskuasiakirja, osa 4.

Työnkulku - Finanssit - Käskikirjat - Työkalut - Apu - **Invoice** Suodattimet - Invoice Item 1 - Asettaa print invoice Seuraava - x

Etuliite	0
Numero	693
Maksaja	
Päiväys	09.11.2020
Eräpäivä	23.11.2020
Eräehdot	16%
Laskun merkit	Order 371
Viitenumero	06936
Valuuttakurssi	
Valuutta	EUR
Summa	1499
Maksettu	☐
Paid Amount	

Kohteet	Nº	Order	Veloitus	Kirjaus	Kaava	Valuutta	Summa
☐	1	0371	STEVECO PORT DUES	{OOLU9852448} port due	55	EUR	55.00
☐	2	0371	STEVECO AREX	STEVECO AREX	5,5	EUR	5.50
☐	3	0371	STEVECO STORAGE	1-14 DAYS 20'DC - 2,75 euro/day	2,75*14	EUR	38.50
☐	4	0371	DOCUMENTATION	Documentation	100	EUR	100.00
☒	5	0371	TRANSPORTATION	Transportation Kotka - Moscow OOLU9852448	1300	EUR	1300.00

Kuva 38. Tpoint-ohjelman uusi myyntilaskuasiakirja, osa 5.

Kuva 38 järjestelmä vei laskulle, jossa osa tiedoista täytetään automaattisesti, ja osa on täytettävä manuaalisesti. Alla ovat tiedot kunkin sarakkeen ohjelmaan.

Numero – ohjelma määrittää automaattisesti

Maksaja – määrittää maksajan nimen

Päiväys – määrittää päivämäärän, jolloin lasku on tehty

Eräpäivä – määrittää laskun maksupäivän

Eräehdot – viivästyneiden tilien korko

Laskun merkit – muistiinpanojen tekeminen laskussa manuaalisesti

Viitenumero – järjestelmä avaa sen automaattisesti

Valuuttakurssi – valuuttakurssi, jos lasku tehdään muissa valuutoissa, ohjelma laskee ne automaattisesti uudelleen

Valuutta – valuutta, jossa lasku tehdään, oikean valuutan voi valita ohjelmas-
ta

Summa – säädetään manuaalisesti tässä sarakkeessa.

Maksettu – tulevaisuudessa valitaan tämä ruutu, kun asiakas maksaa laskun.

Paid Amount – summa, jonka asiakas maksoi.

Laskun yläosa koostuu tiedoista, jotka ohjelma on osittain syöttänyt ja jotka on osittain syötetty manuaalisesti.

Kohteet	N°	Order	Veloitus	Kirjaus	Kaava	Valuutta	Summa
	1	0371	STEVECO PORT DUES	{OOLU9852448} port due	55	EUR	55.00
	2	0371	STEVECO AREX	STEVECO AREX	5.5	EUR	5.50
	3	0371	STEVECO STORAGE	1-14 DAYS 20'DC - 2,75 euro/day	2,75*14	EUR	38.50
	4	0371	DOCUMENTATION	Documentation	100	EUR	100.00
		0371	TRANSPORTATION	Transportation Kotka - Moscow OOLU9852448	1300	EUR	1300
						EUR	1499.00

Kuva 39. Tpoint-ohjelman uusi myyntilaskuasiakirja, osa 6.

Kuvassa 39 **Kohteet**-osiossa selvästi näkyy ensimmäiseltä kolmannelle riville, tulee laskuun automaattisesti, ja seuraavat rivit voidaan lisätä itsenäisesti ja valita tilauksen numero, mitä veloitetaan.

Order – napsautetaan nuolta ja kirjoitetaan järjestysnumero ohjelmaan.

Veloitus – napsautetaan nuolta, kun valitaan vaihtoehtoja ohjelmasta, tai kirjoitetaan uusi sana, ja ohjelma tallentaa sen.

Kirjaus – järjestelmä siirtää **Veloitus**-sarakkeessa määritetyt tiedot automaattisesti tähän sarakkeeseen, ja siihen saa laittaa myös lisätekstiä.

Kaava – summa vapautetaan automaattisesti tästä kulusta.

Valuutta – napsauttamalla nuolta voidaan valita valuutta, jossa kustannukset myönnetään.

Summa – määrä kopioidaan. Jos halutaan moninkertaistaa tai lisätä useita numeroita **kaava**-sarakkeeseen, ohjelma laskee lopputuloksen **summa**-sarakkeessa. Kun kaikki tiedot on syötetty, lasku on valmis.

Invoice								
Suodattimet		Invoice Item	Asettaa					
print invoice	Seuraava - x							
Items from job charges Lähetä lasku sähköpostitse finvoice invoice items import new invoice new invoices payment								
Etuilite	0							
Número	693							
Maksaja								
Päiväys	09.11.2020							
Eräpäivä	23.11.2020							
Eräehdot	16%							
Laskun merkit	Order 371							
Viitenumero	06836							
Valuuttakurssi								
Valuutta	EUR							
Summa	1499.00							
Makseltu	0							
Paid Amount								
Kohteet								
	Nr	Order	Veloitus	Kirjaus	Kaava	Valuutta	Summa	
	1	0371	STEVECO PORT DUES	{OOLU9852448} port due	55	EUR	55.00	
	2	0371	STEVECO AREX	STEVECO AREX	5,5	EUR	5.50	
	3	0371	STEVECO STORAGE	1-14 DAYS 20'DC - 2,75 euro/day	2,75*14	EUR	38.50	
	4	0371	DOCUMENTATION	Documentation	100	EUR	100.00	
	5	0371	TRANSPORTATION	Transportation Kotka - Moscow OOLU9852448	1300	EUR	1300.00	
							EUR	1499.00

Kuva 40. Tpoint-ohjelman uusi myyntilaskuasiakirja, osa 7.

Napsauttamalla oikeassa yläkulmassa **Seuraava**-painiketta, saadaan jatko-toimien luettelo. Kuvassa 40 näkyy, että sen jälkeen valitaan **Items from job charges**.

Job Charges													
Suodattimet		Client	Order	not invoiced								Asettaa	Tyhjennä
		Client	0371										
add all x													
Client	Order	#	Item	Veloitus	Text	Formula	Currency	Amount	Add	Currency	Laskutettu	Lasku	

Kuva 41. Tpoint-ohjelman uusi myyntilaskuasiakirja, osa 8.

Edellä kuvattujen vaiheiden suorittamisen jälkeen (kuva 41) järjestelmä vie luokkaan **Job charges**. Tässä järjestyksessä näkyy, että ei ole kuluja, jotka täytyy uudelleen veloittaa asiakkaalta.

Kun kaikki manipulaatiot tehty, saapuvat laskut syötetään lähtevät laskut annetaan asiakkaalle. Tilauksessa 371 katsotaan, mikä on muuttunut ja mitä tietoja ohjelma näyttää kaikkien toimien jälkeen (kuva 42) **Asiakirjat**-osiossa, numerolla 1 sininen ikkuna, syötetään lasku yrityksen kuluista tässä tilauksessa. **Bills List** -kohta numerolla 2 (sininen ikkuna), kuinka järjestelmä siirtänyt tiedot automaattisesti tähän osioon, koska tilaukseen on luotu saapuva lasku.

Invoices List -osio on merkitty numerolla 3 sinisessä kehyksessä. Myös punaiset nuolet osoittavat, että nämä kulut laskutetaan laskun numerolla 693. Toisin sanoen, kun on luotu lasku asiakkaalle, järjestelmä merkitsee automaattisesti kulut tässä osiossa, mikä osoittaa selvästi, että kulut välitettiin asiakkaalle.

Job details

Etuliite	Numero	Client	Päivämäärä	Merkki	Order Type	Consignor	Consigni	Consignee	Consigni	Allekirjoitettu
0	371		06.11.2020	OOLU9852448	Container forwarding	METALWELL	DELIVER	LERO LOGIST		☐

Huomautukset +

Asiakirjat

Order	Container	Stock	CMR	Terminal	Import/Export	Transit	Cars	Bills	Invoices	Totals
0371 06.11.2020			1. CMR180 06.11.2020 0678A799 // BH170277		1. EXA72 06.11.2020			TOTAL BILLS: EUR 3969.80 Steveco OY 445963 06.10.2020 STEVECO PORT DUES: EUR 55.00 STEVECO AREX: EUR 5.50 STEVECO STORAGE: EUR 38.50 Moscow Truck 2020-11-090562 06.30.10.2020 TRANSPORTATION: EUR 1100.00 ALTERNTEKO: Lit F2002_3 06.13.11.2020 charge for goods: EUR 1900.80 Moscow Truck 2020-11-133064 06.13.11.2020 TRANSPORTATION: EUR 870.00	TOTAL INVOICES: EUR 9455.64 0693 06.11.2020 STEVECO PORT DUES: EUR 55.00 STEVECO AREX: EUR 5.50 STEVECO STORAGE: EUR 38.50 DOCUMENTATION: EUR 100.00 TRANSPORTATION: EUR 1300.00 0693 06.11.2020 charge for goods: EUR 6336.00 VAT 24%: EUR 1620.64 DOCUMENTATION: EUR 100.00	Total delta: EUR 5485.84 Exchange difference: EUR 0.00

Invoices List - 3

#	Veloitus	Text	Formula	Currency	Amount	Billed	Lasketuttu	Currency	Lasku
1	STEVECO PORT DL	{OOLU9852448} 55		EUR	55.00		55.00	EUR	0693
2	STEVECO AREX	STEVECO AREX 5,5		EUR	5.50		5.50	EUR	0693
3	STEVECO STORAGE	1-14 DAYS 20'D 2,75*14		EUR	38.50		38.50	EUR	0693

Bills List - 2

#	Invoice Item	Bill Item	Charge	Text	Formula	Currency	Amount
1	1. STEVECO PORT DUES EUR 55.00	Steveco OY 445963: STEV	STEVECO PORT DUES	{OOLU9852448} port due	55	EUR	55.00
2	2. STEVECO AREX EUR 5.50	Steveco OY 445963: STEV	STEVECO AREX	STEVECO AREX	5,5	EUR	5.50
3	3. STEVECO STORAGE EUR 38.50	Steveco OY 445963: STEV	STEVECO STORAGE	1-14 DAYS 20'DC - 2,75 euro/day	2,75*14	EUR	38.50

Kuva 42. Tpoint-ohjelman tilaus 371.

Job details

Etuliite	Numero	Client	Päivämäärä	Merkki	Order Type	Consignor	Consigni	Consignee	Consigni	Allekirjoitettu
0	371		06.11.2020	OOLU9852448	Container forwarding	METALWELL	DELIVER	LERO		☐

Huomautukset +

Asiakirjat

Order	Container	Stock	CMR	Terminal	Import/Export	Transit	Cars	Bills	Invoices	Totals
0371 06.11.2020			1. CMR180 06.11.2020 0678A799 // BH170277		1. EXA72 06.11.2020			TOTAL BILLS: EUR 3969.80 Steveco OY 445963 06.10.2020 STEVECO PORT DUES: EUR 55.00 STEVECO AREX: EUR 5.50 STEVECO STORAGE: EUR 38.50 Moscow Truck 2020-11-090562 06.30.10.2020 TRANSPORTATION: EUR 1100.00 ALTERNTEKO: Lit F2002_3 06.13.11.2020 charge for goods: EUR 1900.80 Moscow Truck 2020-11-133064 06.13.11.2020 TRANSPORTATION: EUR 870.00	TOTAL INVOICES: EUR 2790 0693 06.11.2020 STEVECO PORT DUES: EUR 55.00 STEVECO AREX: EUR 5.50 STEVECO STORAGE: EUR 38.50 DOCUMENTATION: EUR 100.00 TRANSPORTATION: EUR 1300.00 0693 06.11.2020 charge for goods: EUR 6336.00 VAT 24%: EUR 1620.64 DOCUMENTATION: EUR 100.00	Total delta: EUR 5485.84 Exchange difference: EUR 0.00

Invoices List +

Bills List +

Liitteet +

Pääkirjää +

Seuraava - x

- Items from bills
- Items to invoice
- New order
- duplicate job files
- new CMR
- new EXA
- new IMA
- new car
- new container
- new invoice
- new stock load
- new stock unload
- new terminal
- new transit

Kuva 43. Tpoint-ohjelman uusi myyntilaskun tekeminen.

Jos tilauksella on lisäkustannuksia liikenteelle ja tavaroille, harkitaan vaihtoehtoa, että annetaan suora lasku lähettämättä saapuvia laskuja uudelleen. Tässä tapauksessa valitaan oikeassa yläkulmassa **Seuraava**, napsautetaan ja valitaan **new invoice**.

Ohjelma siirtyy **Invoice** - kohtaan, jossa ovat sarakkeet, jotka oli maalattu ja käsitelty edellä laskussa 693. Kuvassa näkyy numerolla 1 maksaja ja numerolla 2 laskun summa, joka maksajalle tarvitse maksaa. Punaisella merkittyyn kohtaan voidaan kirjoittaa omia muistiinpanoja tilille. **Kohteet**-osiossa valitaan tilauksen numero, nimi kustannuksella (mitä varten), ja tavaroiden määrä per yksikkö ja summa tietystä valuutasta. Sen seurauksena järjestelmä laskee automaattisesti. Sitten valitaan 24 prosentin vero, jonka ohjelma laskee. Kaikki tiedot ovat järjestelmässä, joten kaikki tulee ulos automaattisesti.

Nº	Order	Veloitus	Kirjaus	Kaava	Valuutta	Summa
1	0371	charge for goods	Fuel briquettes of saw dust	21,120 tonn * 300 euro	EUR	6336
2	0371	VAT 24%	VAT 24%	6336.00 * 24%	EUR	1520.64
3	0371	DOCUMENTATION	Documentation	100	EUR	100.00
						EUR 7956.64

Kuva 44. Tpoint-ohjelman uuden myyntilaskun tekeminen.

Sitten, kun lasku on valmis, seuraavat suoritettavat toimenpiteet on merkitty kuvaan:

1. ensimmäiseksi voidaan valita **Items from job charges**, joka lähetetään automaattisesti tilaukseen, johon tämä lasku on tehty.
2. Toinen tapa on mahdollista lähettää välittömästi sähköpostiviesti asiakkaalle maksua varten.
3. Kolmas vaihtoehto, on, että tulostetaan se tarvittaessa.

Kuva 45. Tpoint-ohjelman uuden myyntilaskun tekeminen.

Edellä mainittujen toimia jälkeen siirrytään **Orders**-osioon ja katsotaan, mitä ohjelma näyttää tässä järjestyksessä kussakin solussa. (Kuva 46.)

Orders-osiossa tehdään erilaisia tehtäviä asiakirjojen rekisteröinnissä, käsitellään tähän liittyviä laskuja ja myös tehdään laskuja asiakkaalle yrityksen tarjoamista palveluista. Järjestelmä siirtää nämä kulut kohtaan **Invoices List** ja määrittää kunkin rivin laskun määrän, jonka mukaan nämä kulut on otettu huomioon.

Violetti neliöt, näytä numero ohjelma määritetty ja merkitty luonut laskun, **Invoices**, ja siellä on myös toinen lasku, joka on suoraan merkitty vihreällä neliöllä. Sen vieressä on sarake, jossa on tämän tilauksen saldo, joka näyttää kokonaismäärän vihreänä, mikä tarkoittaa, että yrityksellä on voitto tästä tilauksesta. Vasemmassa alakulmassa, kuvassa 46 on merkitty keltaisella, jossa voidaan ladata tiedostoa PDF, Excel, Word, jne., muodossa mukavuuden vuoksi.

The screenshot displays the Tpoint software interface for an order. The top navigation bar includes 'Order' and 'Suodattimet'. The main content area is divided into several sections:

- Job details:** A table with columns: Etuliite, Numero, Client, Päivämäärä, Merkit, Order Type, Consignor, Consign, Consignee, Consigi, Allekirjoitettu. Values include '0', '371', '06.11.2020', 'OOLU9852448', 'Container forwarding', 'METALWELL', 'DELIVER', 'LERO LOGIST'.
- Asiakirjat:** A table with columns: Order, Container, Stock, CMR, Terminal, Import/Export, Transit, Cars, Bills, Invoices, Totals. The 'Bills' and 'Invoices' columns contain detailed financial data.
- Invoices List:** A table with columns: #, Veloitus, Text, Formula, Currency, Amount, Billed, Laskutettu, Currency, Lasku. It lists three items: STEVECO PORT DUES (55.00 EUR), STEVECO AREX (5.50 EUR), and STEVECO STORAGE (38.50 EUR).
- Bills List:** A table with columns: #, Invoice Item, Bill Item, Charge, Text, Formula, Currency, Amount. It lists three items corresponding to the Invoices List.
- Litteet:** A table with columns: #, Filename. It lists two attachments: '1575570844141864.pdf' and 'CMR Excel.jpg'.

Red arrows point from the 'Bills' and 'Invoices' columns in the 'Asiakirjat' table to the 'Invoices List' table. Purple arrows point from the 'Totals' column in the 'Asiakirjat' table to the 'Lasku' column in the 'Invoices List' table. A yellow box highlights the 'Litteet' table.

Kuva 46. Tpoint-ohjelman kokonaisen tilauksen tiedot.

5 YHTEENVETO

Opinnäytetyöni tarkoituksena oli kuvata selkeästi ulkomaankauppa-asiakirjoihin tarkoitettun ohjelman käyttöohjeet. Ne osoittavat, miten käytännöllinen ja toimiva ohjelma on, vaikka opinnäytetyössä esitellään vain neljä toimintoa. Ohjelmassa on näiden lisäksi muitakin toimintoja. Koska työtä pitää rajata, on mahdotonta ja kuvailla kaikkia toimintoja ja piirteitä yhdessä opinnäytetyössä. Opinnäytetyön loppuun on koottu yritykset, jotka käyttävät ohjelmaa jatkuvasti. Teen haastattelukysymykset ja haastattelun kolmen eri yrityksen edustajia.

Valitsemani kolme yritystä ovat olleet Tpoint-ohjelma käyttäjiä pitkään, kertoivat omat toiveensa muutoksista. Se on: Eurocrew logistics Oy, Reliable logistic Finland Oy, BWS International Oy. Tutkimuksen aikana päädyin siihen, että kaikkien kolmen yrityksen edustajat pitivät ajatuksesta, että tehdään ohjeet ohjelman jokaiselle lohkolle ja kuvataan, miten ohjelmaa käytetään askel askeleelta. Tämän takia ohje on tiiviissä muodossa ja sisältää vain tärkeitä ja tarpeellisia tietoja sen toiminnasta. Tietenkin kaikkien yritysten edustajat haluavat omanlaisensa vaihtoehdot ohjelman toimintoihin ja moduuleihin ja sama pätee myös ohjeeseen. Paperinen ohje sopii parhaiten, mutta sähköiseen muotoon oli myös kiinnostusta. Pidän ajatuksesta, että ohjeita lisätään suoraan ohjelmaan, jossa voidaan vain napsauttaa kuvaketta ja se antaa ohjeita. Pidin ajatuksesta, että ohjeita annettaisiin myös lyhyillä ja visuaalisilla videoilla ja vaiheittain.

Yhteenvetona voin todeta, että opinnäytetyöni on hyödyllinen yrityksille, jotka jo käyttävät tätä ohjelmaa, sekä uusille käyttäjille. Ohjelman kehittäjä kehittää uusia ominaisuuksia. Keksii uusia lohkoja ja testaa niitä. Tämä edistää ohjelmaa. Olisi hyvä saada valmiit ohjeet joko sähköisessä muodossa tai video-ohjeina, jotka voidaan lisätä kehittäjään verkkosivulle. Tämä antaa myös kehittäjälle mahdollisuuden vapauttaa itsensä tarpeettomista puheluista yrityksiltä, joilla on kysymyksiä ohjelmasta.

Uskon, että löysin vastaukset opinnäytetyössäni asetettuihin kysymyksiin, ja haastattelujen jälkeen yritysten kanssa löysin vastauksen siihen, miten ratkaista tässä työssä asetetut ongelmat. Laatimiani ohjeeton tarkastanut ohjel-

man kehittäjä. Kuvaohjeet ovat selkeitä. Mielestäni ohjelma on erittäin toimiva. Koska menetelmä on toiminnallinen, mutta halusin myös harkita laatu ohjelma, ja sitten yritin toista menetelmää työssäni, joten teen haastattelukysymykset yritykselle, että se toiminallinen ja laadullinen. Siksi olen haastatellut yritysten edustajia. Haastattelukysymykset liittyivät ohjelmaan.

LÄHTEET

Evstishenkov, A. 2020. BWS International Oy. Haastattelu 20.10.2020

Freinds Logistics Oy. 2020. Tpoint. WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://emelichev.fi/tpoint/> [viitattu 17.11.2020].

Huolintaliitto s.a. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.huolintaliitto.fi/> [viitattu 7.09.2020].

Hörkkö, H., Koskinen, H., Laitinen, P., Mattsson, M., Ollikainen, J., Reinikainen, A., werdermann, R. 2010. Huolinta-alan käsikirja. Helsinki: Suomen Huolintaliikkeiden Liitto ry.

Lahti, S. & Salminen, T. 2014. Digitaalinen taloushallinto. 1. painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Lindvall, E. 2019. Osto- ja myyntilaskujen kirjaus- ja tarkistusprosessien tehostaminen. Turun ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. PDF materiaali. Saatavissa: <http://urn.fi/urn:nbn:fi:amk-2019102320142> [viitattu 29.10.2020].

Logistiikan Maailma. 2020a. WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://www.logistiikanmaailma.fi/huolinta-terminaalit/huolinta/> [viitattu 13.7.2020].

Logistiikan Maailma. 2020b. WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://www.logistiikanmaailma.fi/huolinta-terminaalit/huolinta/psym-pohjoismaisen-speditoriliiton-yleiset-maaraykset/> [viitattu 13.7.2020].

Logistiikan Maailma. 2020c. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.logistiikanmaailma.fi/logistiikka/> [viitattu 27.10.2020].

Logistiikan Maailma. 2020d. WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://www.logistiikanmaailma.fi/kauppa-tullaus/ulkomaankaupan-asiakirjoja/kansainvalinen-autorahtikirja-cmr/> [viitattu 13.7.2020].

Melin, K. 2011. Ulkomaankaupan menettelyt: vienti ja tuonti. Tampere: AMK-kustannus 2011.

Moustonen, A. 2020. Reliable logistic Finland Oy. Haastattelu 19.10.2020

Pakarinen, R. & Lähdevaara, H. 28.05.2020. painos 54. Tavaraliikenneyritystä. Jyväskylä: Grano Oy.

TIMOCOM. 2020. Kuljetusalan sanakirja. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.timocom.fi/lexicon/kuljetusalan-sanakirja/CMR> [viitattu 13.7.2020].

TKSL = tiekuljetussopimuslaki 1979/345.

Tpoint. 2020. Logistic documentation processing software. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://logistics.tpoint.fi/> [viitattu 8.5.2020].

Tulli. 2008. Täyttöohjeet. PDF-materiaali. Päivitetty 4.8.2010. Saatavissa: <https://tulli.fi/documents/2912305/3503371/SAD-lomakkeen%20t%C3%A4ytt%C3%B6hjeet/7a06c8ba-73ca-47c2-b1cf-55cbd7091b13/SAD-lomakkeen%20t%C3%A4ytt%C3%B6hjeet.pdf?version=1.2> [viitattu 13.11.2020].

Tulli. 2010. Uudistetut gsp-alkuperäsäännöt 1.1.2011 lähtien; kumulaatio Norjan ja Sveitsin kanssa sekä korvaavat todistukset. WWW-dokumentti. Päivitetty 20.12.2010. Saatavissa: <https://tulli.fi/-/uudistetut-gsp-alkuperasaannot-1-1-2011-lahtien-kumulaatio-norjan-ja-sveitsin-kanssa-seka-korvaavat-todistukset> [viitattu 26.10.2020].

Tulli. 2017a. Alkuperäasiat viennissä. PDF-materiaali. Päivitetty 1.11.2017. Saatavissa: <https://tulli.fi/documents/2912305/4517369/Viennin+perusteet+-verkkoseminaari+1.11.2017/70cc6560-cf68-4482-895f-756e4518dac4/Viennin+perusteet+-verkkoseminaari+1.11.2017.pdf> [viitattu 26.10.2020].

Tulli. 2017b. Tavarán ja tuonti ja tullí-ilmoittaminen. PDF-materiaali. Päivitetty 8.11.2017. Saatavissa: <https://tulli.fi/documents/2912305/4517369/Tuonnin+perusteet%2C+verkkoseminaarin+materiaali+8.11.2017/8f089a7b-b35d-4a76-b981-8f02d703c75a/Tuonnin+perusteet%2C+verkkoseminaarin+materiaali+8.11.2017.pdf> [viitattu 26.10.2020].

Tulli. 2020a. Tullialan lyhenteitá. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://tulli.fi/tietoa-tullista/tullin-toiminta/tullialan-lyhenteita> [viitattu 23.10.2020].

Tulli. 2020b. Tuonti. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://tulli.fi/yritysasiakkaat/tuonti> [viitattu 26.10.2020].

Vilkká, H & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnáytetyö. Jyväskylä: Tammi.

Zabludovskaia, S. 2020. Eurocrew logistics Oy. Haastattelu 16.10.2020

KUALUETTELO

Kuva 1. Tpoint-ohjelman toimintaohjelma (Freinds Logistics Oy 2020).....	6
Kuva 2. Tpoint-ohjelman yksinkertaista prosesseja (Freinds Logistics Oy 2020).....	7
Kuva 3. Huolinnan osatekijät (Melin 2011).....	11
Kuva 4. Tpoint-ohjelman etusivu.....	27
Kuva 5. Tpoint-ohjelman tilaukset.....	28
Kuva 6. Tpoint-ohjelman työn yksityiskohdat.....	29
Kuva 7. Tpoint-ohjelman asiakirjat.....	30
Kuva 8. Tpoint-ohjelman uusi CMR asiakirja.....	31
Kuva 9. Tpoint-ohjelman uusi CMR asiakirja osa 1.....	31
Kuva 10. Tpoint-ohjelman uusi CMR asiakirja osa 2.....	32
Kuva 11. Tpoint-ohjelman uusi CMR asiakirja osa 3.....	33
Kuva 12. Tpoint-ohjelman uusi CMR asiakirja osa 3/1.....	34
Kuva 13. Tpoint-ohjelman uusi CMR asiakirja osa 3/2.....	34
Kuva 14. Tpoint-ohjelman uusi CMR-asiakirja, osa 4.....	35
Kuva 15. Tpoint-ohjelman uusi Vienti/Tuonti-asiakirja.....	36
Kuva 16. Tpoint-ohjelman uusi Vienti/Tuonti-asiakirja, osa 1/1.....	36
Kuva 17. Tpoint-ohjelman uusi Vienti/Tuonti-asiakirja, osa 2/1.....	37
Kuva 18. Tpoint-ohjelman uusi Vienti/Tuonti-asiakirja, osa 3/1.....	37
Kuva 19. Tpoint-ohjelman uusi Vienti/Tuonti-asiakirja, osa 2.....	38
Kuva 20. Tpoint-ohjelman uusi Vienti/Tuonti-asiakirja, osa 3.....	38
Kuva 21. Tpoint-ohjelman uusi Vienti/Tuonti-asiakirja, osa 4.....	39
Kuva 22. Tpoint-ohjelman uusi Vienti/Tuonti-asiakirja, osa 5.....	39
Kuva 23. Tpoint-ohjelman uusi ostolaskuasiakirja, osa 1.....	40
Kuva 24. Tpoint-ohjelman uusi ostolaskuasiakirja, osa 2.....	40
Kuva 25. Tpoint-ohjelman uusi ostolaskuasiakirja, osa 3.....	41
Kuva 26. Tpoint-ohjelman uusi ostolaskuasiakirja, osa 4/1.....	41
Kuva 27. Tpoint-ohjelman uusi ostolaskuasiakirja, osa 4/2.....	42
Kuva 28. Tpoint-ohjelman uusi ostolaskuasiakirja, osa 4/3.....	42
Kuva 29. Tpoint-ohjelman uusi ostolaskuasiakirja, osa 4/4.....	43
Kuva 30. Tpoint-ohjelman uusi ostolaskuasiakirja, osa 5.....	43
Kuva 31. Tpoint-ohjelman uusi ostolaskuasiakirja, osa 6.....	44
Kuva 32. Tpoint-ohjelman kohta Asiakirjat.....	44
Kuva 33. Tpoint-ohjelman uusi myyntilaskuasiakirja.....	45

Kuva 34. Tpoint-ohjelman uusi myyntilaskuasiakirja, osa 1.....	45
Kuva 35. Tpoint-ohjelman uusi myyntilaskuasiakirja, osa 2.....	46
Kuva 36. Tpoint-ohjelman uusi myyntilaskuasiakirja, osa 3.....	46
Kuva 37. Tpoint-ohjelman uusi myyntilaskuasiakirja, osa 4.....	47
Kuva 38. Tpoint-ohjelman uusi myyntilaskuasiakirja, osa 5.....	47
Kuva 39. Tpoint-ohjelman uusi myyntilaskuasiakirja, osa 6.....	48
Kuva 40. Tpoint-ohjelman uusi myyntilaskuasiakirja, osa 7.....	49
Kuva 41. Tpoint-ohjelman uusi myyntilaskuasiakirja, osa 8.....	49
Kuva 42. Tpoint-ohjelman tilaus 371.....	50
Kuva 43. Tpoint-ohjelman uusi myyntilaskun tekeminen.	50
Kuva 44. Tpoint-ohjelman uuden myyntilaskun tekeminen.....	51
Kuva 45. Tpoint-ohjelman uuden myyntilaskun tekeminen.....	51
Kuva 46. Tpoint-ohjelman kokonaisen tilauksen tiedot.....	52

International Waybill (CMR) – malli

Demo Company Oy		INTERNATIONAL WAYBILL			
		CONSIGNOR	REFERENCE NUMBER	DATE	
		METALWELL HARDWARE & TOOLS CO LTD. UNIT F, 26/F., BILLION PLAZA 2, 10 CHEUNG YUE STREET, CHEUNG SHA WAN, KOWLOON, HONG KONG, CHINA	CMR CMR180 / 0371	06.11.20	
		TRADE ACCESS REFERENCE			
		CONSIGNEE	CARRIER		
		LERO LOGISTICS GROUP LLC INN: 7729644398 /KPP: 772901001 MICHURINSKY PR-T H.10 KORP.1 119192 MOSCOW, RUSSIA	OOO VANSON FIRU0909231313032 RUS/053/08410 MOSCOW, RUSSIA		
		NOTIFY / DELIVERY ADDRESS			
		OOO "SEVERNAYA ZVEZDA A&P" LIC. 10013/200111/10059/3 MOSKOVSKAYA OBLASTNAYA TAMOZHNYA, KOLOMENSKIY T/P, CODE 10013080 PR. AVTOMOBILISTOV, D. 8. 140412 MOSKOVSKAYA OBL., G. KOLOMNA, RUSSIA			
		TRAILER NUMBER	PLACE OF LOADING	TERMS OF DELIVERY	
		0679AY799 // BH170277	KOTKA	FOB-NINGBO DELIVERY CONTRACT No ME053/18 FROM 09.01.18	
			VAALIMA		
		PLACE OF DISCHARGE	DESTINATION		
		RUSSIA, DZERZINSK	RUSSIA, N. NOVGOROD REGION		
		MARKS AND NUMBERS	NUMBER AND KIND OF PACKAGES, DESCRIPTION OF GOODS	GROSS WEIGHT, KG	VOLUME, m ³
		1x40'HC	125 PK ROTARY HAMMER CODE 8467219100	2300.00 kg	
		OOLU9273659	110 PK SCREW DRIVER CODE 8467219900	1890.00 kg	
		SEAL:	200 PK CIRCULAR SAW CODE 8467223000	3750.00 kg	
		OOLEDC2536	100 PK JIG SAW CODE 8467229000	2275.00 kg	
			420 PK ANGLE GRINDER CODE 8467295100	5796.10 kg	
			50 PK POLISHER CODE 8467295900	650.00 kg	
			1005 PK	16661.10 kg	
					
		CARRIER'S INSTRUCTIONS AND REMARKS			
		ARRIVAL VESSEL: 07.08.2018 MAASHOLM 039 CONTAINER RETURN: KOTKA STEVECO DEPOT		OOO "SEVERNAYA ZVEZDA A&P" LIC. 10013/200111/10059/3 OSKOVSKAYA OBLASTNAYA TAMOZHNYA, KOLOMENSKIY T/P, CODE 10013080 PR. AVTOMOBILISTOV, D. 8. 140412 MOSKOVSKAYA OBL., G. KOLOMNA, RUSSIA	
		DOCUMENTS ATTACHED			
		TIR №:			
		PACKING: T2018004-1 dd 19/06/18			
		INVOICE: T2018004-1 dd 19/06/18			
		THIS CONSIGNMENT WILL BE CARRIED IN ACCORDANCE WITH THE CARRIER'S GENERAL TRANSPORT AND LIABILITY CONDITIONS. THE CARRIER IS LIABLE TO CMR. THE TRANSPORT LIABILITY IS COVERED BY CARRIER'S INSURANCE COMPANY		MOVEMENT CERTIFICATE (EUR 1) NUMBER	
		DATE	DATE	ISSUED AT	
			06.11.20	KOTKA	
		RECEIVER'S SIGNATURE	DRIVER / TERMINAL SIGNATURE	FOR CONSIGNOR AS FORWARDING AGENT ONLY	
				Bisoft Logistics Demo Company Oy +358 (5) 123 456	
		GOODS RECEIVED IN GOOD CONDITION			

Vienti-ilmoitus (malli)

EUROOPAN YHTEISÖ		MRN	
VIENTIARTIKKELILUETTELO		MRN 18FI000001043772E0	
Lomakkeen (3)		3/3	
T. jäs.nro(32)	Kollien lukumäärä ja laj., kappaalemäärä, kollien merkit ja numerot (31/1)	Tavaran kuvaus (31/2)	
Lähettilä/Viesä (2)		Vasainnotaja (8)	
Kuljetusvälineen tyyppi ja kansallisuus lähetäessä (18)		Tavaroiden koodi (33)	
Lähettyksen ainutkertainen viitenumero (7)		Vienti-ilmoitus / Edeltävä asiakirja (40)	
Esihetyt asiakirjat / Todistukset (44/1)		Konttien numerot (31/3)	
Eriysoinnit (44/2)		Menettely (37)	Vientimaa (15a)
UNGS (44/4)	Kuljetuksen maksusivun koodi (529)	Ilmoitustyyppi (1)	Välittömyys (46)
7	0 PK Pakkaus	PIPE END	Sinetin numero (528)
FI980994-9		76090000 00 0000 0000	Bruttopaino (kg) (35)
		380 353139	Nettopaino (kg) (36)
			21.11.2018
FDXAN Taric-koodin liittyvä ehtokoodi	Y901	1000 999	6,2
		310,7	6
8	0 PK Pakkaus	BOLT WITH NUT	
FI980994-9		76161000 00 0000 0000	
		380 353139	21.11.2018
		1000 999	0,7
		55	0,7
9	0 PK Pakkaus	JUNCTION BOX,CABLE SHOE	
FI980994-9		85369010 00 0000 0000	
		380 353139	21.11.2018
FDXAN Taric-koodin liittyvä ehtokoodi	Y901	1000 999	19,1
		1293,52	16,7

Haastattelukysymykset.

1. Missä tilanteissa ohjeet voivat olla hyödyllisiä?
2. Mitä keskeisistä tehtävistä ohjeen olisi hyvä sisältää?
3. Missä muodossa ohjeen tulisi olla?
4. Mitkä sovelluksen ominaisuuksista olivat teidän kohdalla haasteellisia ja niiden oppiminen on vienyt eniten aikaa?
5. Mitä muita toimintoja tai toimintoja haluat lisätä Tpoint-ohjelmaan?
6. Mitä ohjelman ominaisuuksia käytät eniten?
7. Luuletko, että jos teet valmiit ohjeet ohjelman käytöstä, se säästää aikaa päivittäisessä rutiinissasi?
8. Syötätkö saapuvan laskun jokaisesta tehdystä työstä? Teetkö laskuja lopulliselle asiakkaalle tällä ohjelmalla?